

som på, at det altså ikke er et bestemt religions-samfund, der kan beskyldes for at stå bag ved det. Det var kun det, jeg ville sige. At det er mandshauvinisme i potens, når vi nu taler om den slags ting, er jeg helt enig med hr. Oxdam i.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget forkastedes, idet 48 (V, KF, FP og DF) stemte for, 62 (S, SF, RV, EL, CD, Birthe Rønn Hornbech (V), Jens Løgstrup Madsen (V) og Ulla Tørnæs (V)) imod; 1 (Jacob Haugaard (UP)) stemte hverken for eller imod.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Tredje behandling af lovforslag nr. L 213: Forslag til lov om ændring af lov om forældre-myndighed og samvær. (Afskaffelse af revsel-sesretten).

Af Villy Søvnald (SF) m.fl.

(Fremsat 2/4 97. Første behandling 29/4 97.

Betænkning 13/5 97. Anden behandling 21/5 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Tom Behnke (FP):

Så kom dagen, hvor forslaget bliver tredjebe-handlet. Dagen i dag, som er den 28. maj 1997, er en sort dag. Dagen vil overgå i historien og i historieskrivningen. Den vil overgå i histori-eskrivningen som værende dagen, hvor de dan-ske børn blev nationaliseret. Med dette forslag fratages forældrene deres børn og retten til at opdrage deres egne børn. Forældremyndighe-den vil fra i dag være et noget hult begreb uden reelt indhold. Der er jo ikke nogen, der revser bare for at revse.

Vi tager i Fremskridtspartiet klart afstand fra, at man banker sine børn; mishandler sine børn, udøver vold over for sine børn. Det er vi stærke modstandere af. Det er allerede ulovligt i dag.

Det, vi ønsker i Fremskridtspartiet, er at understrege, at det er vigtigt, at det er forældre-nes børn, og at det er forældrene, der har pligten til og ansvaret for at opdrage deres børn, og her kan det fra tid til anden være nødvendigt at benytte sig af at revse. Ikke for at revse i sig selv, men fordi det kan være nødvendigt, eller man kommer måske endda til det i affekt.

Det er vigtigt, at forældrene opdrager deres børn på en sådan måde, at børnene kan begå sig resten af livet og kan begå sig sammen med andre mennesker. Det er jo det, der er det helt basale og elementære ved børneopdragelsen; det er, at man får en god start på livet, og at man får mulighed for at begå sig sammen med andre mennesker resten af livet.

Derfor er det vigtigt, at børn finder ud af at lære, at der er grænser og rammer for, hvad man kan tillade sig; der er grænser for, hvor langt andres tolerance går, og hvis ikke man lærer det på et tidligt tidspunkt, så går det rivende galt resten af livet.

Det, der er utrolig vigtigt i børneopdragelsen, er, at børn får forståelse for, at man skal have respekt for andre mennesker, at man skal have respekt for andre menneskers holdninger, og at man ikke bare kan te sig, som det passer én selv. Hvis ikke børnene lærer det allerede i barndom-men, så får de ganske alvorlige problemer resten af livet, og det ser vi jo desværre også nogle kedelige eksempler på.

Derfor er vi i Fremskridtspartiet meget kede af, at dette lovforslag her ved tredjebehandlin-gen går hen og bliver vedtaget. Vi vil i Frem-skridtspartiet gøre vores for at stemme imod, og vi vil i Fremskridtspartiet gøre vores for at prø-ve at få fulgt op på det her, prøve at anskuelig-gøre, hvor tosset og hvor latterligt et lovforslag det er.

Vi har jo set, hvor galt det er gået i vores naboland Sverige, hvor man har taget en lignen-de lov meget, meget alvorligt, hvor man ankla-ger forældre for dette og hint. Og selv når bør-nene så siger, at det nu ikke var så slemt, og at de i øvrigt synes, at sagen ikke skal køre videre, ja, så er sagen startet, og myndighederne skal med brask og bram køre sagerne igennem og dømme forældrene til fængselsstraffe og under formildende omstændigheder måske endda kun til høje bødestrafte, men under alle omstændig-heder bliver forældrene straffet.

Det er jo ikke særlig lykkelige familier, man får ud af det i den sidste ende. Hvis der har været problemer i familien i forvejen, så vil der i

høj grad være problemer, efter at politiet har været og hente enten den ene eller begge forældrene og måske endda har dømt dem til, at de skal ind og sidde i fængsel. Det hjælper ikke de pågældende familier overhovedet.

Det, der er endnu mere vigtigt at understrege, er, at i de ganske, ganske få familier i dag, hvor der er problemer – de ganske få familier, hvor man kan sige, at forældrene forgriber sig på børnene og går ud over rammerne for revselsesretten og går over i det, der er egentlig vold – vil man jo ikke lade sig anfægte af det her forslag overhovedet.

Derfor får man ikke løst nogen problemer. Det, man til gengæld opnår, er, at hele den danske befolkning bliver kriminaliseret ved det her forslag, og det synes vi i Fremskridtspartiet er synd. Det er uhensigtsmæssigt, og vi stemmer imod forslaget.

Holger Graversen (S):

Jeg havde håbet, at den rørende omsorg for børn i almindelighed ville holde sig lidt længere. De fleste forældre er naturligvis meget fornuftige. Det viser en nyere undersøgelse også herhjemme i Danmark, at efterhånden er der blevet et flertal imod at bruge legemlig afstraffelse i opdragelsen også herhjemme, og det er kun godt. Når Socialdemokratiet støtter SF's forslag her, så er det af følgende grunde:

Det er for det første, fordi man i den danske ret hidtil åbenbart har accepteret en vis grad af legemlig revselse i opdragelsen. For det andet, fordi det vil være en god signalvirkning, jf. også undersøgelser i Sverige.

Jeg mener ganske enkelt, at hr. Tom Behnke ikke har ret i det, der blev sagt om Sverige. Det viser netop, at det har hjulpet i Sverige. I Sverige er et meget stort flertal i dag imod enhver brug af revselse i opdragelsen, og det viser jo netop, at det har haft en god signalvirkning. Og der er ikke flere retssager i Sverige af den grund.

For det tredje vil det også være en god signalvirkning netop over for de forældre, som ikke rigtig kan finde grænsen imellem et lille tjat og så rigtige, korporlige overgreb imod børn.

For det fjerde mener jeg fortsat, at det vil være et godt led i vores voldsforebyggelse. Vi har jo ofret en masse tid på at tale om vold, personlig vold i samfundet og forebyggelsen heraf, og vi har gjort meget for at forebygge vold.

Hr. Tom Behnke har ret i, at børn skal lære. Ja, men små børn op til i hvert fald 3-4-års-alderen lærer netop af voksne ved at efterligne voksne,

og sagen er så den, at hvis små børn lærer, at man bruger vold for at løse konflikter, jamen så har de da svært ved at forstå, når de bliver voksne, at de ikke også må løse konflikterne på den måde ved at bruge tæv.

Derfor tror jeg, at det vil være et vigtigt led i hele vores voldsforebyggelse, når vi endelig vedtager at afskaffe den sidste rest af revselsesretten i Danmark. Det kunne for øvrigt være meget interessant at lave en undersøgelse af samtlige voldelige gerningsfolk; en undersøgelse af, hvor mange af dem der har fået tæv som børn. Jeg er ikke i tvivl om, hvad den vil vise. Jeg tror, at langt de fleste af dem, for ikke at sige alle, er blevet tævet som børn.

Formanden:

Fru Pia Kjærsgaard og hr. Tom Behnke for korte bemærkninger.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Så fik vi den en gang til. Det her drejer sig ikke om vold. Det drejer sig om revselse, og der er stor forskel. Vold er forbudt. Det er forbudt at udøve vold over for børn og andre i øvrigt også, og sådan skal det være.

Det her drejer sig om, om man tager ungerne og rusker dem en tur, om man giver dem én på siden af hovedet, om man giver dem én bagi, eller om man bruger andre sanktioner, stuearrest eksempelvis. Det er det, det drejer sig om, vil jeg sige til hr. Holger Graversen, og det er det, vi tager stilling til, og aldeles ikke vold. Det være bare sagt på det her tidlige tidspunkt. Jeg synes, at det er så stærkt kritisk – jeg ved ikke, hvilket udtryk jeg skal bruge – forkasteligt, at man nu vedtager det her lovforslag. Det er en meget, meget trist indgriben i danske børnefamiliers hverdag, som man her vedtager.

Jeg vil godt sige til hr. Graversen, at det drejer sig ikke om vold, og på det her tidlige tidspunkt skal det afvises totalt, at det har noget med vold at gøre.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Så overgik hr. Holger Graversen alligevel sig selv i vrøvl. Hr. Holger Graversen sagde, at børn, der blive revset, siden hen vil løse problemer ved at benytte sig af vold. Sikke noget vrøvl!

Hvis vi lavede en håndsoprækning her i Folketingssalen om, hvor mange af Folketingets

medlemmer der som børn har fået et lille klap bagi eller er blevet taget i armen og er blevet rusket, vil jeg nok se, hvor mange der ikke rækker armen op. Og hr. Holger Graversen vil vel ikke påstå, at de 179 folketingsmedlemmer løser problemerne her i salen ved, at vi banker hinanden. Derfor er det noget vrøvl.

Hr. Holger Graversen drager den forkerte parallel og siger, at mange af dem, der i dag udøver vold, selv har fået fået bank som børn. Men dér er der jo ikke tale om, at de er blevet revset; der er tale om, at de er blevet udsat for vold, regulær vold, og det jo det, vi tager afstand fra.

Det, der er utrolig vigtigt, er, at vi, allerede mens børnene er børn, lærer dem, at der er grænser for, hvad andre vil tolerere, herunder at man selvfølgelig ikke skal ud og løse problemer med vold.

(Kort bemærkning).

Tove Fergo (V):

Ja, vi diskuterer jo også dette lovforslag i sidste folketingssamling, og på det tidspunkt var regeringen imod det og stemte imod det.

Da der mig bekendt ikke er sket nogen ændringer i retstilstanden i dette land på dette år, vil jeg spørge hr. Holger Graversen: Hvad er det, der er årsag til, at regeringen nu pludselig kan støtte forslaget? Hvad er det, der er sket?

Nu har vi lige haft en debat om dobbelt strafbarhed osv., og at man kan ikke gribe ind. Dengang vi diskuterede revselsesretsforslaget første gang, gjorde regeringens ordfører opmærksom på, at det var svært at håndhæve det.

Hvad er det, der er sket, siden man nu pludselig kan støtte dette forslag, der indskrænker forældrenes myndighed, ja, i virkeligheden sætter en torpedo under de danske familier?

(Kort bemærkning).

Holger Graversen (S):

Det er jo naturligvis et relevant spørgsmål af fru Fergo: Hvorfor har vi ændret indstilling siden sidst?

Men hvis fru Fergo har hørt efter, har jeg gentaget det nogle gange fra talerstolen, både under førstebehandlingen og andenbehandlingen, at det er, fordi vi er blevet klar over, at retten stadig væk i visse sager accepterer en vis grad af revselsesret.

Det vil vi så gerne gøre op med én gang for alle og gøre klart med denne vedtagelse i dag, at al revselse, al korporlig afstraffelse er ulovlig i

Danmark, og grundlæggende stadig væk ud fra den kendsgerning, at vold avler vold. Der er andre måder at trække grænser på over for børnene end at bruge afstraffelsen på den måde.

(Kort bemærkning).

Bendt Bendtsen (KF):

Jeg synes, at det er utroligt at høre hr. Holger Graversen her fra denne talerstol blive ved med at bruge ordet vold, for vold er strafbart efter straffelovens bestemmelser, og bruger man vold til at løse konflikter, jamen så er det strafbart.

Jeg synes simpelt hen, at det, vi hører i dag på det her område, ikke hænger sammen med de argumenter, vi har hørt fra hr. Holger Graversen for ganske få minutter siden, da man stod og talte om, hvordan det kunne bevise. Altså nu går man ind her, ind over dørtrinnet i den enkelte familie, og det er jo ikke til at bevise, blev der sagt før – jeg vil ikke anvende det udtryk, man anvendte om, hvordan man skulle bevise, at piger var blevet omskåret.

(Kort bemærkning).

Tove Fergo (V):

Jeg synes ikke, at vi fik noget svar fra hr. Holger Graversen.

Hvad er det for ændringer i samfundet, der er årsag til, at Socialdemokratiet nu kan tilslutte sig og stemme for dette forslag, som er med til at undergrave de danske familier?

Hvad er det, der er sket, og hvordan vil man håndhæve det – jeg er helt enig med hr. Bendt Bendtsen – hvordan vil man håndhæve denne ulovlige handling? Hvordan vil man straffe? Hvordan vil man afsløre det? Hvordan vil man opspore det?

I lovforslaget står der jo også, at anden krænkende behandling skal være ulovlig. Hvordan forklarer hr. Holger Graversen det, og vil hr. Holger Graversen give os nogle eksempler på, hvad anden krænkende behandling indebærer? Er det stuearrest? Skal det være forbudt at sende barnet op på værelset? Hvilke opdragelsesmuligheder har forældrene, og hvad er kriminaliseret, når det her forslag nu bliver vedtaget?

Inge Dahl-Sørensen (V):

Forældreorganisationen Familiens Børneråd har med rette protesteret imod det SF-forslag om afskaffelse af forældres revselsesret, som vi nu om lidt stemmer om, og som går igennem med en enkelt stemme.

Må jeg samtidig tage afstand fra det fremførte vrøvl, som SF og også Socialdemokratiet er kommet med: at det i dag er tilladt at udøve vold mod sine børn. Det er allerede i dag strafbart i henhold til § 244 i straffeloven.

Det, man nu principielt vil forbyde, er småafstraffelser af børn, der følger af forældres frihed til at opdrage egne børn. Der ligger i SF-forslaget en umyndiggørelse af forældrene og en i almindelighed mistænkeliggørelse af danske familier.

Når venstrefløjen ønsker forældrenes autoritet fjernet, er det et led i den politiske holdning over for børn og børneopdragelse, der startede i 1968, og som stadig eksisterer i visse snævre kredse. Det er her, man også ønsker forældremyndigheden indskrænket i henhold til de 15 til 18-årige: fri hash, straffritagelse for unge ved almindelig kriminalitet og afskaffelse af karakterer i folkeskolen.

Jeg er enig i Familiens Børneråds udtalelse om, at hvis statsmagten ved lov fjerner forældrenes autoritet, sør man splid i familierne og underminerer barnenes tryghed. Børneopdragelse er ikke et spørgsmål om statslig ekspertise, men en egenskab, som eksisterer hos alle normale forældre, og som lovgivningsmagten ikke skal blande sig i.

Jeg ved af erfaring fra kontakter med socialdemokratiske vælgere fra møder, jeg har deltaget i rundt om i landet, at man er enig med mig i disse synspunkter. Men det er man åbenbart fuldstændig ligeglad med i regeringen og i den socialdemokratiske folketingsgruppe.

Bendt Bendtsen (KF):

Dette lovforslag er totalt unødvendigt, det er unødvendig lovgivning, fordi vold er strafbart efter gældende regler. Og vi mener faktisk, at barnets tarv er dækket af de bemærkninger, der står i myndighedsloven. Forældremyndigheden medfører pligt til at beskytte barnet mod fysisk og psykisk vold og anden krænkende behandling.

Når vi er ovre i de termer, som hr. Holger Graversen har svunget sig op i til dag, er det jo, at vold er strafbart efter straffelovens bestemmelser. Vi har også bestemmelser i bistandsloven omkring dette område.

Og så mener vi altså ikke, at det her løser nogen problemer. Hvis en familie har problemer i forvejen og moderen går over strengen nede i børnehaven i ulvetimen, når lille Peter skal afhentes, er det så det rigtige at gribe ind med

en politianmeldelse? Det tror vi ikke på. Vi inviterer altså samfundet ind over familiens dørtærskel på det her område.

Vi mener altså, at det er forældrenes børn, det er ikke statens børn, og vi må sige, at det her er en unødvendig lovgivning, der griber ind i forældrenes måde at opdrage deres børn på.

Vi går ikke ind for fysisk afstraffelse. Nu har man sagt, at i Sverige har det her hjulpet, fordi man har lovgivet om det, men vi tror ikke på, at lovgivning hjælper. Vi tror, at hvis man skal minimere det her, er det oplysning, oplysning, oplysning, der skal til, og ikke lovgivning.

Men alt i alt står vi altså med et lovforslag i dag, der træder ind over dørtærsklen i den enkelte familie, og vi må sige, at det er totalt unødvendigt, for børnene er dækket af gældende lovgivning.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Nu har Venstres og De Konservatives ordførere været oppe at tale imod lovforslaget, og som det er bekendt i grupperne, har Dansk Folkeparti taget det initiativ, at en tredjedel af Folketingets medlemmer ved deres underskrift kan begære en folkeafstemning om dette forslag.

Det kan godt være, at der måske er nogle i Venstre og i Det Konservative Folkeparti, som ikke mener, at det er en god idé. Men så er der jo et andet stykke i den samme paragraf i grundloven, der siger, at når der er begæret folkeafstemning om et lovforslag, kan Folketinget inden for en frist af 5 søgnedage fra forslaget endelige vedtagelse beslutte, at forslaget skal bortfalde.

Sådan vil det givetvis gå med det her forslag, hvis Venstre og De Konservative vil være behjælpelige med at samle de 60 underskrifter. Jeg vil godt høre, om man har drøftet det, om man er indstillet på det, om det er så meget en hjertesag for visse af gruppernes medlemmer, at man synes, det er en idé, der fortjener en prøve.

Jeg synes, at vi bør gøre det, for det her er vigtigt. Det er noget, der griber ind i alle børnefamiliers hverdag. Det er et meget, meget vigtigt forslag, og det er vigtigt, at det bliver afvist, og det kan man altså bruge vores udmærkede grundlov til.

(Kort bemærkning).

Bendt Bendtsen (KF):

Jeg har redegjort for, at Det Konservative Folkeparti ikke kan støtte det her forslag, idet vi

mener, at det er et meget dårligt forslag, og fordi vi mener, det er et unødvendigt forslag.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt dette forslag skal sendes til folkeafstemning, mener vi ikke i Det Konservative Folkeparti, at det har en størrelsesorden, så det skal til folkeafstemning.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Hvad mener man i Venstre? Altså jeg synes, at det her er så principielt; jeg synes virkelig, det er alvor. Og jeg siger ikke, at det her kommer ud til en folkeafstemning, men jeg siger, at det kan blive afvist, hvis der er 60 medlemmer, som ved deres underskrift mener, at det skal til folkeafstemning. Så er jeg overbevist om, at regeringen vil afvise forslaget.

Må jeg sige, hvis der ikke kan blive 60, må der altså være nogen fra Venstre og De Konservative, som vil medvirke til det her, bare for at sige: Det her er for galt. Det her er for meget.

Dette er for mig en hjertesag, og jeg vil ikke trynes på nogen måde af mit parti, for jeg mener faktisk, at det her bør afvises. Det er en appel, det her. Jeg synes, det er vigtigt, og jeg synes, at man bør fortælle, hvor man står.

Villy Søvndal (SF):

Jeg synes, at nogle af de borgerlige ordførere har været med til at komplicere dette spørgsmål i helt urimelig grad. Spørgsmålet er i virkeligheden meget enkelt. Spørgsmålet er ganske enkelt følgende: Skal børn være ligestillede med alle andre mennesker, når det gælder fysisk afstraffelse – ja eller nej? Mere indviklet er det her spørgsmål ikke.

Det er, synes jeg, et led i en udvikling af civilisationen, hvor man i 1920 afskaffede revselsesretten for ægtefæller og i øvrigt også for herremænd over for tyende. Det anser alle vel i dag for at være et fremskridt.

Jeg har næsten lyst til at spørge hr. Bendt Bendtsen fra De Konservative, der siger, at nu går man ind over dørtærsklen hos den enkelte familie: Hvorfor er det her en større indtrængen, end det var i 1921, da man forbød ægtefæller at slå hinanden? Og betyder det, at vi kan forvente et forslag fra De Konservative, hvor man vil genindføre ægtefællers ret til at slå hinanden? Er man ikke lige så langt inde i det enkelte hjem, når man forholder sig til ægtefællers forholden sig til hinanden, som når man forholder sig til det allersvageste individ i samfundet, nemlig

barnet? Jeg vil godt spørge, om der kommer et sådant forslag fra De Konservative.

Det, vi foreslår, er, at barnet har ret til omsorg og tryghed og derfor skal det behandles med respekt for sin person. Det må ikke udsættes for legemlig afstraffelse eller anden krænkende behandling. Dermed bringer vi Danmark på linje med de øvrige skandinaviske lande. Det synes vi Danmark fortjener.

Jeg har i øvrigt lyttet meget til de argumenter, der har været imod at gøre det her. Fru Inge Dahl-Sørensen fra Venstre har rejst en debat, der i høj grad har drejet sig om motiver og ikke om sagen her. Det forstår jeg godt, for når man er ude i så dårlig en sag, kan det vel være nærliggende at prøve at hente nogle argumenter fra en helt anden verden. Jeg har set, at det her er ligesom et sidste udtryk for Østeuropatendenser i dette århundrede; at jeg er sådan en af de fremmeste før 68-generationen, og hvad ved jeg.

Jeg synes, det ville være ønskeligt, hvis man enten erkendte, at man havde en så dårlig sag, at man ikke kunne argumentere for den, eller også lod være med at hente argumenter fra en helt anden verden.

Hr. Tom Behnke var nu også ganske munter i sin ordførertale. Hr. Tom Behnke sagde, at man er nødt til det her, for at børnene skal kunne begå sig blandt andre.

Hvad sker der, hvis man vænner børn til, at det her er i orden? Mon ikke man lige præcis vænner dem til, at fysisk afstraffelse, tæv, er en naturlig del af samtaleformen? Det tror jeg man gør, og det er derfor, vi fremsætter dette forslag.

Jeg synes også, at hr. Tom Behnke, som jo er retspolitisk ordfører, glemte at fortælle afslutningen på historien fra Sverige, hvor et barn har rejst en sag mod sine forældre og ønsker at frafalde den. Hr. Tom Behnke ved godt, at dansk retspolitik adskiller sig fra svensk på den måde, at hvis en sag frafalder herhjemme, bliver den ikke ført videre. Det vil jeg egentlig godt bede hr. Tom Behnke om at bekræfte, og historien er derfor helt uden mening i forhold til den debat, vi er i gang med lige nu.

Det, vi gør, er at lave et forslag med den hensigt at beskytte børn. Jeg har undervejs i debatten mødt tre eksempler på, at man slog. Jeg har mødt eksempler på forældre, der slog i affekt, i vrede, og det er dem, jeg bedst kan forstå, og jeg har mødt eksempler på forældre, der slog, fordi de mente, at man sådan skulle samle de ting, der var sket i ugens løb, sammen til om lørdagen, og

det synes jeg betegner noget, der er meget uhyggeligt i synet på børn. Så har jeg mødt nogle eksempler, hvor man sådan har erstattet samtalen med småtjatteri og går rundt og slår i stedet for at tale sammen.

Det er de to sidste former for tæv, vi godt vil til livs med det her forslag, der nu bliver vedtaget om lidt. Det er ydmygende, og det er krænkende for et barn at blive slået. Enhver, der er i tvivl, kan prøve at rulle tilbage til de eksempler, man har fra sit eget liv.

Jeg vil så sige til fru Inge Dahl-Sørensen, at jeg forstod, at frihedsbegrebet for Venstre nu er bundet til friheden til at slå. Det er da så også i orden. Jeg synes måske, det er et lidt kantet frihedsbegreb, Venstre med den formulering bevæger sig ud i.

Jeg vil runde af med at sige, at jeg er glad for, at det her bliver vedtaget. Jeg synes, det repræsenterer et børnepolitisk fremskridt, hvor vi bringer os på linje dels med de øvrige skandinaviske lande, dels med de konventioner om at beskytte børn, vi i øvrigt har tiltrådt.

(Kort bemærkning).

Tove Fergo (V):

Nu har jeg fulgt meget med i denne debat både i sidste samling og i denne samling, og jeg har stadig væk ikke fundet ud af, hvordan hr. Villy Søvndal og regeringen vil håndhæve denne lov. Hvordan vil man håndhæve loven? Det kan være, justitsministeren kan svare på det. Skal der være politi, der nu rykker ud til familierne for at kontrollere? Hr. Holger Graversen var jo meget sart før; da det gjaldt de omskårne piger, kunne man ikke foretage sig noget som helst. Hvordan vil man håndhæve denne lov?

Jeg vil også meget gerne have rede på, hvad hr. Villy Søvndal lægger i anden krænkende behandling, der også skal være forbudt. Det synes jeg kunne være nyttigt at få at vide, for nu må vi finde ud af, hvordan man skal handle som forældre for ikke at blive domfældt og sat i fængsel, hvis man tillader sig at skælde sit barn ud, idet det vel også kan være krænkende behandling.

En sidste ting: Tror hr. Villy Søvndal, at alle forældre hele tiden går og spekulerer på at slå deres børn? Det er vel ikke en ret til at slå, man har, men en ret til at opdrage, og det er det, det drejer sig om.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Efter hr. Villy Søvndals sidste indlæg her begynder jeg efterhånden at forstå den tanke-række, der har ført hr. Villy Søvndal frem til at fremsætte dette forslag. Hr. Villy Søvndal sagde her fra Folketingets talerstol, at forældre bruger fysisk afstraffelse som almindeligt samtalemiddel. Hr. Villy Søvndal har den opfattelse, at danske forældre banker løs på deres børn i tide og utide, og det er jo klart, at hvis man har et forkert udgangspunkt, bliver konklusionen selvfølgelig også forkert. Hr. Villy Søvndals virkelighedsopfattelse er ganske enkelt forkert, og derfor bliver de lovforslag og konklusioner, hr. Villy Søvndal når frem til, også forkerte. Nu har jeg forstået, hvordan det hænger sammen.

Det, jeg ikke kan forstå, er, at der er et flertal i Folketinget, der rent faktisk bakker op om hr. Villy Søvndals misforståelse af, hvordan virkeligheden ser ud.

(Kort bemærkning).

Bendt Bendtsen (KF):

Hr. Villy Søvndal spurgte, om Det Konservative Folkeparti ville skruе tiden tilbage til før 1921, hvor en mand havde ret til at slå sin hustru og andre. Det er jo fuldstændig ude i skoven.

Det, det drejer sig om, er, at vi har sagt, at det her er en unødvendig lovgivning, fordi barnets tarv allerede er dækket af den gældende lovgivning. Det står direkte i myndighedsloven, at man har pligt til at beskytte barnet mod fysisk og psykisk vold og anden krænkende behandling, og i dag er der straffelovsbestemmelse, der både straffer vold og mishandling.

Derfor må jeg sige, at meget af det jo er ballonord, når man nu skriver, at barnet har ret til omsorg og tryghed. Kan man lovgive om omsorg og tryghed? Det er noget, forældre kan give deres børn, det er ikke noget, man kan lovgive om.

(Kort bemærkning).

Inge Dahl-Sørensen (V):

Til hr. Villy Søvndal, som åbenbart ikke rigtig er klar over, hvad revse betyder, skal jeg sige, at der i ordbogen står, at revse er at opdrage og irettesætte. Det, SF nu ønsker at forbyde, er, at den enkelte familie må have lov til at opdrage sit eget barn.

Jeg vil så godt sige her fra Folketingets talerstol, at i det øjeblik vi får en regering, som har et borgerligt flertal, bliver den lov ophævet.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnald (SF):

Det synes jeg da er interessant. Nu er forventningens glæde jo tit den største. Jeg er så spændt på, om man ved samme lejlighed også vil ophæve loven om, at ægtefæller ikke må slå hinanden, når man nu er i gang med at lovgive; men det får vi jo se.

Jeg vil i øvrigt sige, at jeg synes, det er forholdsvist forvrøvlet, og jeg synes, det taler for sig selv, når man siger, at det her betyder, at man ikke må opdrage sine børn. Det rammer selvfølgelig dem, der ser tæt som det optimale opdragelsesmiddel, og det er lige præcis det, som de, der står bag vedtagelsen i dag, siger, at det ikke er. Det er ikke et godt opdragelsesmiddel. Det, der vil ske, er formentlig, at færre vil anvende det, og at den udvikling, vi har set, går endnu videre.

Nu forstår jeg på hr. Bendt Bendtsen, at pointen er, at det er en unødvendig lov. Det tror jeg så må skyldes, at man ikke har fornemmelse nok for, hvor mange børn der bliver udsat for fysiske overgreb.

Til hr. Tom Behnke: Jeg sagde ikke, man slog over en kam. Hovedparten af Danmarks forældre mener faktisk ikke, man skal bruge fysisk afstraffelse som led i opdragelsen. Jeg nævnte tre eksempler på børn, der blev slået. Men det må skyldes, at hr. Tom Behnke kom meget sent i seng i går aftes, at han ikke i højere grad er i stand til at høre, hvad der bliver sagt.

Må jeg så sige til slut til fru Tove Fergo, der spørger, hvordan loven skal håndhæves, at det såmænd ikke er så indviklet, nemlig på samme måde som bestemmelsen om, at ægtefæller ikke må slå hinanden. Hvis jeg må stille et modspørgsmål: Har det givet anledning til problemer at håndhæve den lov? Svaret er, at det har det ikke. Når man skaber lovgivningsmæssig klarhed på et område, er det også nemmere at få lovgivningsmagten til at agere. Det, vi gør med det her lovforslag, er lige præcis at skabe den lovgivningsmæssige klarhed.

Jeg har så bare én bøn til sidst. Jeg ville egentlig ønske, da det her vel også er et etisk spørgsmål, at der var nogle borgerlige, der besindede sig. Det kan simpelt hen ikke passe, at der ikke eksisterer ti forstandige borgerlige her i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Erling Oxdam (V):

Jeg har meldt mig som en af de Venstremænd, der går imod dette lovforslag. Men inden vi skrider til afstemning, vil jeg godt lige stille hr. Villy Søvnald det spørgsmål, med hvilken hjemmel der skal kunne straffes for revselse af børn. Det står der nemlig ikke noget om i lovforslaget, og enhver lov, der påbyder eller forbyder et eller andet, har jo en bestemmelse om straf.

Dér vil jeg så spørge: Hvor vil man finde hjemmelen til, at der så pludselig skal straffes, at der skal politi ind i hjemmene osv., når der ikke står noget om det i loven? Hvor finder hr. Villy Søvnald hjemmelen til det?

Det kan være, lovforslaget slet ikke er så slemt, hvis det slet ikke er selvstændigt kriminaliseret. Det vil jeg meget gerne have et svar på.

(Kort bemærkning).

Tove Fergo (V):

Det er hr. Villy Søvnald, der nævner afskaffelsen af husbondens ret til at revse sin hustru, og så spørger hr. Villy Søvnald, om det har givet anledning til problemer. Det har det da, bunkevis af problemer, falske anmeldelser, for det er da kun, når man virkelig kan se slagene, se den synlige vold, at der kan ske retsforfølgning.

I forvejen er det i dag forbudt, at forældre slår deres børn på den måde, for det er vold mod børnene. Dér, hvor det bliver et problem, er med den usynlige vold, dér, hvor der er en mistanke, uden at der er nogen synlige mærker.

Jeg vil også gerne høre hr. Villy Søvnalds holdning til den psykiske vold. Det må jo ligge i dette »anden krænkende behandling«, men jeg har hverken kunnet få svar fra hr. Villy Søvnald, fra Socialdemokratiet eller fra regeringen på, hvad anden krænkende behandling er. Kunne vi ikke få nogle eksempler på det? Hvordan skal man opklare den, hvordan skal man retsforfølge den, og hvad skal straffen være for den?

(Kort bemærkning).

Bendt Bendtsen (KF):

Hr. Villy Søvnald har efterhånden ikke flere argumenter. Han begynder at bruge af argumenter om, at der ikke er ti forstandige borgerlige med i det her, og at Det Konservative Folkeparti ikke ved, hvad det drejer sig om, når vi siger, at det her er totalt unødvendigt, fordi det er dækket af gældende lovgivning.

Hr. Villy Søvnal siger så til undertegnede, at jeg overhovedet ikke ved, hvad der foregår. Men jeg kan da hilse hr. Villy Søvnal og sige, at i de godt 22 år jeg har været politimand, har min erfaring i hvert fald været, at når forældre overvold mod deres børn, bliver de straffet.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

De hjem, hvor der virkelig er gigantproblemer, og det er der i nogle hjem, og der er børn, der bliver udsat for vold, er hjem, der er så dårligt fungerende. Tror hr. Villy Søvnal virkelig, at det her hjælper et hak på de hjem? Det er jo slet ikke det, vi drøfter i denne debat.

De hjem, det vil ramme, er velfungerende familier, der opdrager deres børn, holder af deres børn, men enkelte gange kan synes, at der skal statueres et eksempel, og hvor de så revser deres børn. Det er de hjem, som denne lovgivning vil gribe dybt og inderligt ind i. Der, hvor man tæver børnene, dér, hvor man begår vold, vil det beklageligvis fortsætte. Det er vi alle imod, men det er bare en helt anden snak.

Så vil jeg godt for sidste gang appellere til Venstre og De Konservative om, at jeg i det mindste kan få et svar på, om vi kunne få dropet det her forslag. Jeg tror ikke på, at man bruger stk. 1 i § 42, men jeg tror, man bruger stk. 3, hvor man dropper forslaget, og det ville være velgørende.

Jeg vil godt appellere til dem, for hvem jeg ved det er en hjertesag, fru Tove Fergo, fru Inge Dahl-Sørensen, hr. Frank Dahlgaard og de andre, som gennem årene har brugt masser af tid på det her. Nu har vi chancen; vi får den måske aldrig igen.

(Kort bemærkning).

Villy Søvnal (SF):

Fru Pia Kjærsgaard spørger: Hjælper det at lovgive? Jeg synes, man skal have blik for, hvad der er sket i de øvrige nordiske lande, hvor erfaringerne klart er, at konsekvensen af at lovgive er, at man flytter holdningen til, hvad man synes er rimeligt. Vi er også i gang med en holdningsflytning herhjemme. Vi kunne jo se af de undersøgelser, der er lavet, at stadig flere forældre vender sig imod at bruge fysisk afstraffelse som en del af opdragelsen.

Jeg tror da, det er vigtigt – og på den måde tror jeg lovgiverne spiller en rolle – at lovgiverne viser det moralske mod til at gå foran i sager som den her, for så er vi også med til at flytte

holdninger i befolkningen. Det betyder så også, at vi vil få færre sager, for når lovgivningen bliver klarere, vil vi få færre retssager, end vi har i dag.

Fru Tove Fergo konstaterede, at det at have forbudt ægtefæller at begå vold mod hinanden havde givet problemer. Jeg synes, det accentuerer behovet for, at jeg får et klart svar på mit spørgsmål: Kan vi forvente, at Venstre kommer med et forslag, der genindfører ægtefællers ret til at gå på hinanden, fordi man synes, at vi ved at ophæve den ret er gået for langt ind over tærsklen til den enkelte familie? Var det det, der lå i fru Tove Fergos udsagn om, at vi kan forvente et lovinitiativ, der fører dansk retstilstand tilbage til situationen før 1920, så ægtefæller kan få lov til at gøre med hinanden, som de vil, på grund af det, der hedder privatlivets fred, hvilket i øvrigt er et ganske interessant ord i den sammenhæng?

Var det dét, der var konklusionen af det, fru Tove Fergo spurgte om, eller hvad var det? Kan vi forvente et sådant initiativ?

Jeg skal så sige, at SF i påkommende fald vil stemme imod.

Bjørn Elmquist (RV):

Det er skiftende argumenter, sågar fra samme ordfører, man hører fra dem, der vil stemme imod det her lovforslag. Vi kan høre fra én og samme ordfører, at dette er et overflødigt lovforslag, som bare vil være et slag i luften, og samtidig får vi i selvsamme indlæg at vide, at dette er et meget farligt forslag, som vil gøre, at alle børn i Danmark bliver statens børn og ikke forældrenes børn. Et eller andet sted kan de to ting ikke hænge sammen. Dette bare være sagt som indledning.

Spørgsmålet om håndhævelsen synes jeg er ganske åbenbart. Det undrer mig, at hr. Erling Oxdam, der som advokat kan jura, kan være i tvivl om, at den selvfølgelig vil ske efter straffelovens almindelige regler, strafferetsplejen i det hele taget, politiets efterforskningspligt, og forhåbentlig vil det i langt de fleste tilfælde føre til, at det bliver sociale foranstaltninger, der iværksættes i forbindelse med et tiltalefrafald, en betinget dom, eller hvad det kan være. Men det undrer mig, at det ser ud til, at man ikke vil forstå disse ting.

Hr. Tom Behnke satte i og for sig en god standard fra starten, for han sagde, at det her handler om, at man fra barnsben af skal lære at begå sig. Hvad vil det betyde? Det vil betyde, at et

par på siden af hovedet eller anden fysisk afstraffelse er i orden, hvis det er en retfærdig sag. Hvis man har slået sin egen lillebror, eller man har lavet voldsom ballon og ballade i hjemmet, er det i orden, at faderen eller moderen afstraffer én fysisk. Det bliver læren af det. Så lærer man at begå sig, og når man så bliver 17-18 år, sidder henne på diskoteket, har købt sig en øl, og der kommer en eller anden tosse og sætter sig ved siden af og tager éns øl, hvad gør man så? Så er det da klart, at man langer ham én, fordi han gør noget, han ikke må. Det vil sige, at fysisk afstraffelse og voldsanvendelse er retfærdiggjort, bare det er i den rette sags tjeneste. Så er det, vi kører deropad, og så må Folketinget gang på gang vedtage nye voldspakker, og man ikke kan forstå, at der stadig væk er nogle i samfundet, der vil bruge vold.

Der er stillet det spørgsmål, hvordan det kan være, at regeringspartierne denne gang kan stemme for dette lovforslag, og det underer mig, at svaret ikke er givet endnu. I dag er der en anden udformning af teksten, så det er et andet lovforslag. Sidste år sagde vi til SF, at der var uklarheder i det, og jeg kan da godt som regeringspartiordfører ærgre mig over, at Justitsministeriet ikke kom ud af hullerne i tide og lavede forslaget, men det skal da ikke gøre SF's forslag dårligere. Tværtimod vil jeg sige tillykke til SF med, at man nu får det vedtaget, for det er meget sjældent, at det lykkes at få vedtaget et privat lovforslag på denne måde. Men det skyldes, at det nu holder vand, for nu er det bygget over samme læst, som vi har set i de andre nordiske lande.

Til allersidst, og så er jeg sikker på, at mange vil komme op og skælde ud på mig: Jeg tror, at man på højrefløjen godt kunne tænke sig at stemme for det her forslag, når man finder ud af, at en af målgrupperne vil være en stor gruppe indvandrere, som har en helt anden kultur og ikke er klar over, at man skal lade være med at bruge vold i opdragelsen. Kunne det måske få Venstre, De Konservative, Fremskridtspartiet og Dansk Folkeparti til at overveje, om de alligevel ikke skulle stemme ja til dette lovforslag?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Debatten kunne blive lang, hvis jeg skulle gå ind i alle detaljer af hr. Bjørn Elmquists misforståelse af det her. Hr. Bjørn Elmquist, som jo var fuldstændig afklaret i forhold til, hvilke sanktioner og hvilke spilleregler man så skal køre efter,

når vi får nogle forældre, der på et tidspunkt har givet deres barn et lille klap bagi, sagde, at det da selvfølgelig er de almindelige regler, som er i straffeloven og i retsplejeloven. Hvilke almindelige regler? Hvad er strafferammen? Hvordan er tiltaleformen? Er der offentlig påtale, betinget offentlig påtale, eller er der privat påtale?

Jeg synes, det er for nemt at sige, at det bare er de almindelige regler i straffeloven og retsplejeloven. Der er adskillige almindelige regler. Men hvordan forholder dette lovforslag sig til de almindelige regler? Og hvad er strafferammerne?

(Kort bemærkning).

Tove Fergo (V):

Jeg vil da godt spørge De Radikales ordfører, hr. Bjørn Elmquist, hvad det er for en klarhed, der er kommet i teksten denne gang i forhold til sidste gang. Hvad er det præcist? Og hvis der er kommet klarhed, må hr. Bjørn Elmquist jo også kunne redegøre for, på hvilken måde man vil opspore revselsen. Hvordan vil man finde ud af, om der er sket en krænkelse, hvilken retsforfølgelse der skal ske, hvilke domme der skal falde? Det mener jeg helt klart vi må have rede på, for det kræver De Radikale jo i alle andre forslag.

Så jeg ville sætte pris på en udpenling af det.

(Kort bemærkning).

Bendt Bendtsen (KF):

Hr. Bjørn Elmquist prøver at provokere Det Konservative Folkeparti til at stemme for dette lovforslag, fordi det vil ramme visse grupper.

Jeg må sige, det er en plathed og på et så lavt niveau, at vi ikke ønsker at deltage.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg kunne da også godt tænke mig at vide, hvad der er sket siden, og under alle omstændigheder er resultatet nøjagtig det samme som sidst, nemlig dårligt.

Jeg vil da godt fastholde, at det i virkeligheden er børnemishandling ikke at sætte grænser og ikke at tage ansvaret for børnenes opdragelse.

Der blev tidligere spurgt her fra talerstolen, om ikke alle 179 folketingsmedlemmer på et eller andet tidspunkt som børn selv havde fået et rap i enden eller en rusketur. Jeg vil da også godt spørge de mange, jeg ved er forældre, om de dog ikke på et eller andet tidspunkt har gjort et eller andet, som ville have bragt dem i karam-

bolage med det her lovforslag, hvis det havde været vedtaget på det tidspunkt, enten de så har været drevet af forskrækkelse eller af andre ting. Det tror jeg er meget menneskeligt, men det er det, vi er ved at gøre op med nu.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Hr. Tom Behnke og fru Tove Fergo tror jeg i og for sig jeg kan svare sådan nogenlunde i fællig ved at sige, at det afhænger af handlingens karakter, hvad det er for en af paragrafferne i straffelovens voldskapitel, man falder ind under. Det kan være den helt milde, og det kan være nogle af de andre. Og de, der kommer under vejr med det, kan jo anmelde det, og så er det undergivet offentlig påtale.

I øvrigt kan vi da udvikle det i studiekredse, eller også kan de to måske tilmelde sig et aften-skolekursus i almindelig jura, hvis de er interesseret i at forstå, hvad det egentlig går ud på.

Til hr. Bendt Bendtsen: Plathed? Jeg har hele formiddagen siddet her og hørt, hvordan den samme side har væltet sig rundt i spørgsmålet om små pigers omskæring. Sjældent har jeg hørt magen til debat. Så hvis det er den form for plathed, hr. Bendt Bendtsen mener jeg har udvist, så er vi ganske uenige.

Til fru Pia Kjærsgaard: Det viser jo netop, hvor fattig fru Pia Kjærsgaard er i ånden, når hun kan sige, at det her er et spørgsmål om at sætte grænser og være konsekvent i sin børneopdragelse. Hvis man kun kan det ved at gå over til korporlig afstraffelse, er man et fattigt menneske og en meget dårlig forælder.

(Kort bemærkning).

Tove Fergo (V):

Jeg synes ikke, hr. Bjørn Elmquist egentlig svarede på mit spørgsmål. Hr. Bjørn Elmquist siger, at straffen vil afhænge af karakteren af den handling, der er begået.

Så vil jeg gerne spørge hr. Bjørn Elmquist: Hvor meget tror hr. Bjørn Elmquist et klaps i bagdelen, et smæk over fingrene eller en bortvisning til værelset skal give? Det er jo det, vi taler om, for alle grovere forseelser som tæv og bank er forbudt ifølge straffeloven, således som Venstres ordfører, fru Inge Dahl-Sørensen, tidligere har gjort rede for.

Hvad skal det give? Det må vi have rede på. De danske familier må vide, hvad de har at rette sig efter, når Folketinget finder på at lovgive om sådanne forhold.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Det er rart at se, at hr. Bjørn Elmquist for en gangs skyld er helt nede på hælene og er lige ved at miste balancen, hvis ikke hr. Bjørn Elmquist allerede ligger ned. Hr. Elmquist plejer at have svar på alting, men når man så spørger helt konkret til det, hr. Elmquist brugte som sit hovedargument, mener hr. Bjørn Elmquist, at vi andre må tage på aftenskole for at lære, hvad konsekvenserne og betydningen af det her lovforslag bliver.

Hr. Elmquist stemmer for forslaget. Hr. Elmquist må vide, hvad det er, han stemmer for, men hr. Elmquist ved det ikke, og derfor kan han ikke sige det her og må bare afvise det og sige, at vi andre må tage på aftenskole for at lære det.

Sagen er jo, siger hr. Bjørn Elmquist, at det afhænger af handlingens karakter, hvad det er for paragraffer i straffeloven, man vil benytte sig af. Hvor meget klogere bliver man af det?

Der står i forslaget, at man heller ikke må begå anden krænkende behandling. Anden krænkende behandling? Er det en overtrædelse af straffelovens § 244, som er den milde voldsbestemmelse? Hvordan søren skulle det nogen sinde kunne blive det? Og hvis det bliver det, får vi en meget sjov retspraksis, som kommer til at gælde for resten af samfundet.

Hr. Bjørn Elmquist er ikke i stand til at svare. Hr. Bjørn Elmquist ved reelt ikke, hvad det er, han stemmer for.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg vil bare lige endnu en gang understrege, at hr. Bjørn Elmquist her i dag fra Folketingets talerstol faktisk bragte tusindvis af forældre i miskredit, for hvis ikke alle forældre er enige i det her forslag, er de efter hr. Bjørns Elmquists mening dårlige forældre. Det var det, hr. Bjørn Elmquist sagde. Det var dog utroligt.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Jeg kan svare kort på de her ting. Jeg lagde jo mærke til, at fru Pia Kjærsgaards bemærkning til mig blev tyndere og tyndere. Jeg ved da ikke, om det er dårlige forældre. Jeg er sikker på, at alle forældre præcis ved, hvad der kræves af dem, og at de skal lade være med at bruge vold – også mild vold – over for deres børn.

Til hr. Tom Behnke og fru Tove Fergo: Selvfølgelig vil jeg ikke stå her og prøve at udpensle, hvad der konkret kan tænkes at ske afhængigt af, hvordan forbrydelsen, overgrebet eller handlingen har været. Vi har en anklagemyndighed, og vi har nogle domstolsinstanser, der tager sig af det.

Det kan ikke være lovgivers opgave at konkretisere hele vejen igennem. Noget af det, Dommerforeningen har skældt ud over, er netop, at vi ofte er for specifikke i vores bemærkninger og ikke i tilstrækkelig grad overlader det skøn til domstolene, som de har i henhold til grundlovens § 3.

I det omfang der er tale om faktisk at få forklaret sammenhængen i det her, skal jeg gerne påtage mig det, men det bliver jo ikke inden for en kort bemærknings rammer. Der har vi et minut til rådighed, og jeg kan mærke på den uvidenhed, som fru Fergo og hr. Behnke her giver udtryk for, at det er noget, der vil tage timer.

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg tror snart, jeg har brugt mange ord på det her. Det hjælper jo desværre ikke rigtig, men jeg synes alligevel, jeg i min ordførertale endnu en gang vil bekendtgøre Dansk Folkepartis synspunkter.

Det, jeg synes man kan beklage i denne sag, er, at når det her forslag tidligere har været til behandling, og det har det jo – og der er tvivl om, hvad der egentlig er ændret i forhold til sidst – var der i hvert fald en meget stor folkelig debat om emnet. Det har der faktisk ikke været på nuværende tidspunkt. Der har været en debat i Folketingssalen, og det er der også nu, men der har ikke rigtig været nogen folkelig debat. Det er ikke rigtig trængt ud endnu, at Folketinget med vedtagelsen af dette lovforslag afskaffer revselsretten.

Jeg tror, det bliver et chok for mange familier, når de finder ud af, hvad det her indebærer. Det bliver en lov, der involverer samtlige børnefamilier i Danmark. Den griber utrolig dybt ind i familiernes private forhold og kriminaliserer forholdet mellem børn og forældre. Kan man overhovedet forestille sig noget værre?

Og jeg må stadig væk sige, at al den volds-snak, som man forsøger at gøre dette til en debat om, er forfejlet. Der er ikke nogen almindelige, normale, gode forældre, der ønsker vold i opdragelsen. Det er i øvrigt også forbudt, og det skal der gribes hårdt ind over for.

Men der er stadig væk ikke én eneste af de familier, som er hårdt belastet, og som udøver vold over for deres børn, og som er dårligt fungerende, over for hvem denne her lov virker, overhovedet ikke. Den griber ind i ordentlige menneskers hverdag, og det er det, der er så forfejlet.

Jeg kan stadig væk ikke forstå, at man ikke engang kan få et svar. Man får ikke andet svar, end at folkeafstemning vil man ikke gribe til. Man synes åbenbart ikke, at sagen er vigtig nok, må jeg så sige. Men hvorfor dog ikke benytte sig af chancen? Man skal jo være stenhamrende sikker på, hvad vi kan arbejde for: at der bliver et borgerligt flertal efter næste valg for at genoprette tingenes tilstand. Men så er det da ikke sikkert, at det sker alligevel. Kan man føle sig 100 procent sikker på det?

Det, man bør gøre nu, er at indse, at det her går for vidt, og at vi kan forhindre det, hvis vi vil, ved at bruge vores udmærkede grundlov, som nogen hele tiden forsøger at ændre. Dansk Folkeparti har den holdning, at bare vi bruger vores grundlov, så er den god nok. Den kan bruges på mange områder. Jeg siger ikke, at § 42, stk. 1 og stk. 3, skal bruges ved alle lejligheder, men jeg synes, at det her er en oplagt lejlighed til at bruge den, og jeg appellerer endnu en gang til Venstre og De Konservative og specielt deres medlemmer.

Man kunne jo da i hvert fald ved sin underskrift tilkendegive over for sit bagland og ikke mindst også over for sig selv, at man er inderligt imod, at det her lovforslag går igennem. Jeg synes, det er så ærgerligt alene at sidde og trykke på nejknappen og vide, at der faktisk er et flertal, som vil vedtage det her. Jeg mener, at rigtig meget må sættes ind for at forhindre det.

(Kort bemærkning).

Inge Dahl-Sørensen (V):

Lige om lidt skal vi til at stemme om dette her lovforslag, og der er kun en enkelt stemme i overskud hos regeringen og SF. Og jeg synes ærlig talt, at den danske befolkning – de, der er forældre til børn – har krav på at vide, hvad »anden krænkende behandling« betyder. Og jeg må altså sige til både SF og Socialdemokratiet, at de er nødsaget til at komme op og svare på det. Man må som forældre vide, når man overtræder en lovgivning, hvad det er, man overtræder. Så nu må vi vide det, og nu må man komme frem med det, inden vi stemmer: Hvad er »anden krænkende behandling«?

Formanden:

Jeg troede, det var en bemærkning til fru Pia Kjærsgaard.

Hr. Villy Søvndal.

(Kort bemærkning).

Villy Søvndal (SF):

Det var en kort bemærkning til fru Pia Kjærsgaard, der siger, at fru Pia Kjærsgaard ikke har været vidne til en voldsom folkelig debat. Det synes jeg nu jeg har. Jeg har deltaget i utrolig mange tv-udsendelser, radioprogrammer og skriverier omkring det her tema. Det behøver ikke at være udtryk for, at der ikke har været en folkelig debat, hvis fru Pia Kjærsgaard ikke har deltaget. Det kan jo skyldes i hvert fald følgende 3 ting:

Det kan skyldes, at man finder argumentationen for tynd; det kan skyldes, at man finder argumentationen for slidt, og det kan skyldes, at man finder debatniveauet for uvidende.

Må jeg så ikke godt sige omkring flertallet, at jeg egentlig synes, det er ret flot, at et flertal i Folketinget vedtager det her. Det er oven i købet et flertal, der korresponderer med det samme flertal i befolkningen. Der er et flertal i befolkningen efter alle de undersøgelser, der er lavet, for at afskaffe den her særlige ret, som forældre har. Derfor er det også en folkelig god sag.

Det, der er vigtigt nu, er, at Folketinget går foran, og jeg vil bare sige endnu en gang, at jeg er fuld af undren over, at der i et Folketing, hvor der trods alt er så mange borgerlige, ikke er bare 10, der synes, at frihedsbegrebet indebærer, at også den svageste part – barnet – har en ret til beskyttelse. Det undrer mig.

(Kort bemærkning).

Pia Kjærsgaard (DF):

Der er i virkeligheden for få ægte borgerlige. Det er jo det, der er en kendsgerning desværre.

Men må jeg sige til hr. Villy Søvndal, at meningsmålinger – det kender vi jo alle sammen – kan man bruge, når det passer i éns kram. Jamen kunne hr. Villy Søvndal så ikke være behjælpelig med at samle underskrifter, for så lad det dog komme an på en prøve. Altså, det kunne da være interessant, det kunne da være rigtig interessant at vide, om hr. Villy Søvndal har ret eller jeg har ret. Jeg tror selvfølgelig, at jeg har ret. Men der har jo ikke rigtig været nogen prøve endnu.

Formanden:

Så er det hr. Frank Dahlgaard som privatist.

Frank Dahlgaard (KF):

Jeg står fuldt og helt bag mit partis ordfører i denne her sag, som optager mig meget, fordi jeg synes, det er komisk at høre på SF's ordfører, Socialdemokratiets ordfører, De Radikales ordfører og deres amatøragtige, psykologiske betragtninger om, at vold avler vold – som om det er det, det handler om.

Det handler om opdragelse. Det handler om forældrenes muligheder for at opdrage deres børn. Og det, der nu sker, hvis det skulle lykkes at vedtage det her forslag, er, at Socialdemokratiet, SF, Enhedslisten og Det Radikale Venstre vader med deres store firkantede støvler ind i et meget følsomt privat område, nemlig forholdet mellem forældre og deres børn.

Det er formynderbetragtninger, der ligger bag det her. Og der er tale om mistillid til danske forældre, så det batter. Ordentlig opdragelse bygger på kærlighed, krav og konsekvens. Og nu vil man stække det sidste. Noget af det værste, der findes i denne verden, er uopdragne børn og unge. Og vi skal ikke stække forældrenes muligheder for at opdrage deres børn.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Det er spændende, hvordan holdningerne, både her i Tinget, men også i befolkningen forandres over tid.

Hvis man skuer tilbage, som også enkelte af ordførerne gjorde det, kan man se det her lovforslag i forhold til de historiske ændringer, der er sket i vores lovgivning helt tilbage til 1921, hvor Folketinget ophævede mandens ret til at slå sin hustru og sit tyende, og ændringen i 1937, hvor man ophævede mestres ret til at slå deres lærlinge, og så den seneste i 1967, hvor Folketinget afskaffede lærernes ret til at slå eleverne i vores skoler.

Jeg ser det her lovforslag som en udvikling, der helt knytter sig til den historiske kendsgerning, at Danmark på det her felt ikke har været et foregangsland. Det har vi ikke været i Norden. Det har vi ikke været, når det drejer sig om at give vore børn den lovgivningsmæssige beskyttelse, den ligestilling i forhold til vold udøvet mod andre. Det er det, lovforslaget her gennemfører. Det er en ligestilling. Børnene får samme retssikkerhed og retstilstand som landets øvrige borgere.

Der bliver med det lovforslag med ændringer i myndighedsloven skabt juridisk klarhed, og det er jo det, der har været angrebepunktet, når det drejer sig om den såkaldte revselsesret. Det er den usikkerhed, der har været om, hvorvidt der er et straffrit område, når det drejer sig om fysisk afstraffelse af børn. Den juridiske uklarhed bliver fjernet. Børn har samme retssikkerhed, når det drejer sig om fysisk afstraffelse, vold udøvet mod børn.

Og det er det, jeg må anholde over for flere ordførere, der har sagt, at straffeloven gælder i dag også for børn. Nej, det gør straffelovens bestemmelser ikke, når det drejer sig om § 244. Her er der tale om, at anden lovgivning giver en vis straffrihed. At den i dag, som udviklingen konkret har været ved domstolene, vil være meget begrænset, er rigtigt, men det giver ikke den klarhed over for forældrene – om der er mulighed for, som nogle ordførere har sagt, gennem sin opdragelse at bruge fysisk afstraffelse som et led i opdragelsesøjemed.

Det er her, Folketinget giver et klart signal. Nu sker der en ligestilling. Det er ikke lovligt at bruge systematisk fysisk afstraffelse af børnene som led i opdragelsen.

Flere ordførere har spurgt om håndhævelsen af loven. Denne lov vil blive håndhævet som anden lovgivning, når det drejer sig om vold udøvet mod et andet menneske. Straffeloven giver de lovgivningsmæssige rammer for udmåling af straf, og for hvad der er strafbart, det her lovforslag skaber den juridiske ligestilling.

Når det drejer sig om det straffrie område, så er der i dag tale om et meget begrænset område. Det kan man se ved gennemgang af de domme, der konkret er faldet ved domstolene. Jeg tror ikke, at vi med det her lovforslag ændrer fundamentalt ved de domfældelser, der konkret finder sted ved domstolene, men det er jo dommerne, der konkret vurderer i det enkelte tilfælde, hvornår vi bevæger os ind i § 244 i straffeloven.

Jeg er glad for, at et flertal her i Folketinget vil støtte SF's lovforslag, og jeg er glad for, at den samlede regering kan støtte SF's lovforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 52 stemmer (S, SF, RV og EL) mod 51 (V, KF, FP, CD, DF og UP).

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.15, hvor vi først går til dagsordenens punkt 42: Spørgsmål til ministrene.

Mødet udsat kl. 12.12

Mødet genoptaget kl. 13.15

Man gik først til dagsordenens punkt 42, som var:

42) Spørgsmål til ministrene.

Spm. nr. S 2347

1) Til statsministeren af:
Kristian Thulesen Dahl (DF):

»Kan statsministeren på baggrund af den seneste udvikling og afklaring på mødet i Det Europæiske Råd garantere, at der bliver en dansk folkeafstemning om resultatet af EU's igangværende regeringskonference?«

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Der har nu været afholdt et topmøde om regeringskonferencen. Der ligger et traktatudkast fra det hollandske formandskab. Der er mindre end 3 måneder til, at konferencen formelt skal afsluttes. Nu må vi kunne få et klart svar fra statsministeren på, om vi kan regne med, at der bliver en folkeafstemning i Danmark om den nye EU-traktat – alt andet vil jo være uforståeligt.

Regeringen kan ikke stadig væk blive ved med at henvise til, at vi skal afvente konferencens formelle afslutning. Nu er vi så langt i forløbet, at vi kan se, hvor det bærer hen, og så må vi også nu kunne få et klart svar fra statsministeren på, om vi kan regne med at få en folkeafstemning om den nye traktat her i Danmark.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Svaret er nej.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Statsministeren agter åbenbart at fortsætte det arrogante forløb, vi har oplevet ikke bare i den seneste tid, men også den måde, regeringen har behandlet Folketingets mindretal på under hele forløbet af regeringskonferencen.

Og derfor, når jeg ikke kan få et svar på et så klart spørgsmål, som jeg har stillet landets statsminister, så vil jeg gerne spørge, om statsministeren kan give Folketinget en meddelelse om, hvorvidt B.T. i dag vedrørende en EU-afstemning i småbidder – som de skriver – er på rette spor i den artikel, hvor de skitserer, at man i regeringen går med overvejelser om kun at sende dele af den nye traktat til afstemning for ikke at risikere, at det bliver et nej til en samlet ny traktat, hvis man sender hele traktaten til folkeafstemning.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg har også bemærket de oplysninger, der er fremlagt af B.T., og vil meget spændt lytte til, hvilken forklaring statsministeren har i den anledning.

Men jeg vil godt spørge statsministeren, om det ikke er korrekt, at han til pressen forleden sagde, at pilen peger i retning af folkeafstemning. Og om hans meget kortfattede og temmelig arrogante svar til hr. Kristian Thulesen Dahl skal forstås således, at statsministeren nu igen er på flugt fra spørgsmålet om en folkeafstemning. Om det er sådan, at regeringen i realiteten frygter en folkeafstemning, fordi man er klar over, at man vil tabe den, eller om statsministeren stadig væk har den opfattelse, at pilen helt klart peger imod, at vi selvfølgelig skal have en folkeafstemning.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Selv om et svar er kortfattet, er det ikke arrogant. Om B.T. er på rette spor: Nej.

Med hensyn til hvad jeg sagde forleden: Ja, det sagde jeg.

Keld Albrechtsen (EL):

Vil statsministeren så vedrørende de spørgsmål, der står i B.T., svare, om de skal forstås således, at de overvejelser, der fremlægges oplysninger om i B.T. – om at opdele den kommende traktat i bidder, hvoraf så kun nogle skulle forelægges for vælgerne, og andet ikke skulle forelægges –

har der ikke været i regeringen, og man har ikke fra regeringens side været involveret på nogen som helst måde i samtaler med f.eks. hr. Per Stig Møller om sådanne overvejelser, men at det er nogle tanker, som hr. Per Stig Møller står helt alene med og ikke har drøftet med regeringen.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne spørge statsministeren: Er det stadig en mulighed for regeringen med regeringens syn på sagen, at regeringskonferencen ender på en sådan måde, at der ikke skal være en dansk folkeafstemning?

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Til det første spørgsmål, om B.T. er på rette spor: Nej.

Hvad der er foregået i hr. Per Stig Møllers hoved, kan jeg ikke svare på.

Til det andet spørgsmål og til hr. Kristian Thulesen Dahl, om jeg kan garantere, at vi ikke får nogen folkeafstemning: Nej, det kan jeg ikke. Og for at gentage mig selv: Jeg har før sagt, at vi kan tage stilling til spørgsmålet ja eller nej til en folkeafstemning, når vi er færdige med at gøre vores arbejde. Når vi er færdige med det i Amsterdam og vi har en klar tekst, vi alle sammen er enige om, kan jeg svare på spørgsmålet.

Dermed kan jeg også bekræfte det, jeg allerede har sagt forleden til hr. Keld Albrechtsen, som spurgte mig, om pilen peger i retningen af, at vi står over for en folkeafstemning, hvis den tekst, der ligger, måtte blive slutresultatet, og dér er svaret: ja, i den retning peger pilen.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Selv om statsministeren forsøger at svare kortfattet, så må statsministeren meget gerne svare på de spørgsmål, der stilles. Jeg spurgte ikke statsministeren om, hvorvidt statsministeren kunne give en garanti for, at der ikke kom folkeafstemning. Jeg spurgte statsministeren, om det stadig er en mulighed i regeringens øjne, at regeringskonferencen ender med et resultat, der betyder, at Danmark ikke skal have en folkeafstemning.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2334

2) Til udenrigsministeren af:

Keld Albrechtsen (EL):

»Vil regeringen undersøge, om det er korrekt, at Europa-Kommissionen misbruger sine beføjelser til at knytte politiske betingelser til godkendelse af bevillinger inden for Interreg-programmet?«

Skriftlig begrundelse

Politiken skriver i dag den 22. maj 1997, at det er muligt at dannelsen af Euroregion Slesvig er sket på et falsk grundlag. Politiken er kommet i besiddelse af et arbejdsrapport, som har været behandlet på et møde i Regional Arbeitsgemeinschaft i Husum den 19. januar i år. I dette notat omtales »et overordnet diktat fra Bruxelles om dannelsen af en Euroregion Slesvig/Schleswig som en forpligtelse over for Interreg-udviklingskonceptet«.

På mødet skulle overborgmester Dielewicz have sagt, at der i Interreg-konceptet står, at grænseområdet har forpligtet sig til at være med til at udvikle området fra at være et naboskab ved grænsen til et decideret regionalpartnerskab, at der skal skabes grænseoverskridende strukturer, og at den nye Euroregion skal optræde som fælles grænseregion inden for Europa.

Spørgeren har tidligere givet udtryk for den opfattelse, at grunden til, at Europa-Kommissionen allerede på dette planlæggende stadium har bevilget 100 mio. kr. til gennemførelse og planlægning af en Euroregion Slesvig, er, at det er i Europa-Kommissionens og Unionens interesse, at der sker en opdeling af Europa i et regionernes Europa på tværs af nationalstaterne.

Dette regionernes Europa skal i stigende grad arbejde sammen med Europa-Kommissionen og uden om de nationale regeringer og parlamenter. På denne måde styrkes Unionens og den til enhver tid siddende Kommissions magt og indflydelse på den generelle europæiske sociale, økonomiske og politiske udvikling.

Det blev afvist af regeringen og af flertallet af partierne i Folketinget, at det skulle være baggrunden for dannelsen af Euroregion Slesvig. De nye oplysninger i Politiken i dag tyder meget på, at det er strategien fra EU's side i forbindelse med dannelsen af disse europæiske regioner/grænseoverskridende regioner.

Keld Albrechtsen (EL):

Vi har fra unionsmodstanderside hele tiden haft den mistanke, at Europa-Kommissionen bruger sine bevillingsbeføjelser politisk. Det, der er kommet frem i papirerne, og som er blevet offentliggjort, tyder på, at Kommissionen benytter muligheden for at give tilskud til at fremme oprettelsen af euroregioner – og altså euroregioner med det formål at støtte unionsmålsætningen. Hvis det er tilfældet, at Kommissionen misbruger sine beføjelser på den måde, er det jo en meget alvorlig sag, og så bør der gribes ind over for det.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Gennem mange år har der været mange frugtbare grænseoverskridende projekter mellem Danmark og Tyskland. De finansieres bl.a. gennem EU's program for grænseoverskridende projekter. Det er det såkaldte Interreg-program. Det er et samarbejde omkring konkrete projekter, fælles interesser tværs over landegrænser. Det er et samarbejde, vi har været meget tilfredse med fra dansk side. Det er et samarbejde, som bl.a. Bornholm, Øresundsregionen og Storstrøms Amt har draget fordel af.

Regeringen er ikke bekendt med, at Kommissionen skulle have knyttet politiske betingelser til godkendelse af bevillinger inden for Interreg-programmet.

De grænseoverskridende projekter under programmet bygger på den såkaldte samordningsforordning fra 1993. Den har Danmark været med til at vedtage. Forordningen er senere konkretiseret i en meddelelse fra Kommissionen. Intetsteds i dette materiale indgår der krav om opbygningen af en euroregion i området.

Lad mig benytte lejligheden til at rette endnu en misforståelse. Hr. Keld Albrechtsen hævder i begrundelsen for sit spørgsmål, at Kommissionen har bevilget 100 mio. kr. til gennemførelse og planlægning af Euroregion Slesvig. Dette er forkert. Kommissionen afsatte derimod tilbage i 1995 ca. 83 mio. kr. til grænseoverskridende projekter for Sønderjylland-Slesvig for perioden 1994-1999, og det er jo noget helt andet end støtte til en euroregion.

Som hidtil er det alene op til de lokale myndigheder på hver sin side af grænsen, på hvilken måde de vil udbygge deres regionale samarbejde, så længe de respektive landes lovgivninger overholdes.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg skal beklage, hvis tallet er 83 mio. og ikke 100 mio. kr., og takke for den oplysning.

Men det, jeg gerne vil spørge om, er, om ministeren vil undersøge, om de oplysninger, der er blevet fremlagt, rent faktisk er rigtige, nemlig at Europa-Kommissionen benytter disse bevillinger efter Interreg-programmet til at tilknytte politiske betingelser, som altså går ud på, at oprettelsen af en euroregion skal fremme unionens målsætninger. Det er de oplysninger, der er fremlagt i offentligheden og fremlagt over for bl.a. Sønderjyllands Amtsråd af Sønderjyllandskomiteen.

Og det, jeg godt vil spørge ministeren om, er: Vil ministeren skrive til Kommissionen og udbede sig en redegørelse for, om der finder et sådant misbrug sted af Kommissionens beføjelser? Det er det, jeg spørger om. Jeg forstår godt, at ministeren nu oplyser, at han ikke er bekendt med dette materiale. Det er fair nok, hvis ministeren ikke er bekendt med det. Det har nu ganske vist været offentliggjort omhyggeligt i pressen, men o.k. Men det, jeg spørger om, er altså: Vil ministeren sørge for, at sagen bliver afklaret?

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Det var jo ikke kun en forskel i beløbsstørrelse. Hr. Keld Albrechtsen citerede dels et forkert beløb, og dels citerede han forkert, hvad pengene skulle bruges til. De skal ikke bruges til opbygning af en euroregion. Det er et beløb, der er sat af over 5 år til grænseoverskridende projekter, og det er noget ganske andet. Det er deri, hr. Keld Albrechtsens fejl består.

Regeringen er, som jeg siger, ikke bekendt med, at Kommissionen nogen sinde har stillet den type af politiske betingelser, og vi kender det retsgrundlag, Kommissionen arbejder på, så der er i og for sig slet ikke nogen mystik i sagen.

Keld Albrechtsen (EL):

Ja, ministeren må undskyldte mig, men i det materiale, som Sønderjyllands Amtsråd selv har udsendt, indgår der oplysninger omkring Interreg-programmet, hvor det fremstilles ganske som en del af Euroregionsprojektet, og sådan tror jeg faktisk også det er tænkt. Men det er jo ikke det, spørgsmålet handler om.

Spørgsmålet handler om, at Kommissionen har benyttet sin ret til at give bevillinger efter Interreg-programmet til at stille politiske betingelser i forbindelse med oprettelsen af en Euroregion.

Og jeg vil godt spørge ministeren: Hvis regeringen ikke vil undersøge, om Kommissionen foretager sig noget, som er i strid med dens beføjelser, hvem kan så kontrollere Kommissionen? Er der overhovedet nogen, der kan kontrollere, hvis Kommissionen misbruger sine beføjelser?

For jeg må forstå ministerens svar sådan, at det kan Kommissionen gøre – alt efter, hvad den finder for godt – for det er der ingen i denne verden, der vil være i stand til at blande sig i, og den danske regering vil i hvert fald ikke undersøge det, uanset om det bliver bragt frem på en sådan måde, at der er berettiget mistanke.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Regeringen er ikke bekendt med, at Kommissionen har stillet nogen politiske betingelser af den art, der her er nævnt. Og vi kender også det retsgrundlag, Kommissionen fungerer på. Kommissionen er under megen kontrol bl.a. også fra hr. Keld Albrechtsens side og via debatterne i offentligheden. Det er ikke kontrol, der mangler. Vi er ikke bekendt med, at der er stillet betingelser af denne art.

Keld Albrechtsen (EL):

Hørte jeg rigtigt, at ministeren nu oplyser, at Kommissionen er under egen kontrol? Det vil sige, at vi altså har det regeringssystem i EU, at den øverste administrative myndighed, Europa-Kommissionen, er under sin egen kontrol. Og hvis der er mistanke om, at den foretager sig noget, der er i strid med reglerne, så henviser ministeren Keld Albrechtsen til at foretage en kontrol.

Så vil jeg godt spørge ministeren: Hvilken mulighed har jeg for at kontrollere, hvad Europa-Kommissionen foretager sig? Jeg tror, det var det, ministeren henviste mig til. Men dér må jeg altså gøre ministeren opmærksom på, at sådan som systemet er bygget op, er de eneste myndigheder, der kan foretage sig noget over for Kommissionen, Ministerrådet, og det er dér, ministeren sidder. Det er desværre ikke dér, jeg sidder.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Ja, jeg er helt betænkelig ved at skulle svare igen, for det er, som om ethvert ord, man siger, bliver misforstået.

Regeringen er ikke bekendt med noget som helst om, at Kommissionen har stillet politiske betingelser af den art, hr. Keld Albrechtsen

nævner, og den mulighed, hr. Keld Albrechtsen har, og som han jo også udnytter, er at spørge den danske regering. Vi svarer så, at vi ikke er bekendt med det. Og dermed er det spørgsmål jo i og for sig også besvaret fra regeringens side, og hr. Keld Albrechtsen burde stille sig tilfreds med det.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2266

3) Til sundhedsministeren af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Hvilke ændringer af forslag til folketingsbeslutning om indførelse af forsøgsbestemmelser i lov om hjemmesygeplejerskeordninger (B 19) ville medvirke til, at regeringen kunne acceptere udlicitering af hjemmesygeplejerskeordningen på linje med, hvad der gælder for kommunernes muligheder for udlicitering inden for f.eks. områderne hjemmehjælp, rengøring m.v.?«

Jan Køpke Christensen (FP):

Ja, jeg skal ikke gå meget i dybden med hensyn til forslaget. Ministeren er jo selvfølgelig bekendt med det forslag, det spørgsmål her omhandler.

Jeg skal sige, at det er 14 dage siden, at erhvervsministeren jo ikke under nogen omstændigheder ville fortælle noget om, hvad det var, der kunne gøre, at man kunne acceptere det pågældende beslutningsforslag fra Venstre og Det Konservative Folkeparti. Derfor synes jeg, det kunne være interessant – netop da minister jo betyder tjener – at ministeren ligesom fortalte os, hvad det er helt konkret, der bør ændres i det pågældende beslutningsforslag, for at man kan acceptere forslaget.

Sundhedsministeren (Birte Weiss):

Ja, spørgsmålet er jo formuleret på den måde, at der spørges om, hvilke ændringsforslag der skulle til, for at vi kunne acceptere det beslutningsforslag, der var stillet. Om det må jeg sige, at det jo er lidt post festum, eftersom vi allerede har stemt om beslutningsforslaget, og jeg kan gentage, hvad vi klarlagde i forbindelse med behandlingen af beslutningsforslaget, nemlig at der ikke kan stilles nogle ændringsforslag til det, der er lagt op, som vil være medvirkende til, at regeringen kan gå ind for det.

Jeg vil godt yderligere begrunde det: Jeg mener, spørgsmålet er stillet på en sådan måde, at der lægges op til, at der ikke skulle være nogen særlig forskel på hjemmehjælp og hjemmesygepleje. Det er under alle omstændigheder en stor misforståelse. Der er i de seneste år lagt en række yderligere opgaver ud til hjemmesygeplejen, og det betyder, at det er blevet ekstra vigtigt, at der er en nøje sammenhæng mellem det, der foregår i hospitalsregi eller sygehusregi, og det, der foregår, når patienten er kommet hjem.

I dag udskriver vi også folk hurtigere, end der har været tale om tidligere. Det er en yderligere begrundelse for nødvendigheden af, at de ting, man foretager sig, hænger ordentligt sammen, og derudover har vi den holdning, at det netop for at sikre denne meget nødvendige sammenhæng mellem det, der foregår på sygehuset, og det, der foregår, når patienten er kommet hjem, ikke ville være hensigtsmæssigt, at den opgave blev overladt til et firma, som også har et økonomisk motiv i forbindelse med løsningen af opgaven.

Jan Køpke Christensen (FP):

På de offentlige sygehuse benytter man sig af vikarbureauer. Det er som bekendt private selskaber, og disse selskaber har selvfølgelig også det i baghovedet, at det, der foregår, skal være økonomisk rentabelt. Vi kender også de lønninger, vikarerne får i forhold til dem, der er fastansat på hospitalerne, og er det således, at ministerens næste skridt måske bliver at forbyde det?

Jeg mener faktisk, det er en kæmpebarriere for kommunerne, der gerne vil have og selvfølgelig skal have hovedansvaret for de ældre; det er vi enige om. Jeg mener helt klart, at man ikke kan konkludere, som ministeren gør, at det vil blive sværere for de ældre, der skal plejes af en udliciteret sygeplejerske frem for af en sygeplejerske i kommunalt regi. Jeg synes faktisk, det er et meget, meget dårligt argument.

Mit hovedargument for at gennemføre forslaget er selvfølgelig, at servicen bliver i top, så vi får mest muligt ud af skatteyderkronerne; men jeg forstår, at ministeren på nuværende tidspunkt ikke kan acceptere det. Jeg har fået klart at vide, at der ikke kan stilles ændringsforslag til det pågældende forslag, det ville ministeren slet ikke være med til. Men selv om forslaget er færdigbehandlet, har vi selvfølgelig mulighed for at fremsætte det i den nye samling, og det vil Fremskridtspartiet selvfølgelig også gøre.

Og netop derfor kunne det være interessant at høre, hvad regeringen vil have for at kunne acceptere det. Jeg forstår, at på nuværende tidspunkt vil man overhovedet ikke tale om udlicitering på netop dette område. Man accepterer det på alle andre områder, men netop på dette område kan man ikke acceptere det, og det synes jeg er kedeligt.

Sundhedsministeren (Birte Weiss):

Jeg er ked af, at det bliver lidt af en gentagelse af, hvad jeg sagde før; men hr. Kørpe Christensen bliver nødt til at gøre sig klart, at i og med at man udskriver patienter tidligere og tidligere fra sygehuset, skal de krav, man nødvendigvis må stille til den pleje, der finder sted i hjemmet, selvfølgelig kunne honoreres fuldt ud og uden nogen form for økonomisk tænkning.

Derudover er en af de store barrierer i dag, at der simpelt hen er for dårlig sammenhæng mellem det, der foregår i sygehusregi, og den måde, tingene skal fungere på i det kommunale regi, når patienten er kommet hjem, selv om der arbejdes meget målrettet på at få forholdene gjort bedre. Det er specielt et problem, når det gælder ældre mennesker, og jeg er meget glad for, at man både inden for sygehusvæsenet og i kommunerne er ekstremt opmærksomme på problemet.

Det er derfor, den nødvendige, sammenhængende indsats, som også har noget at gøre med den måde, hvorpå man overdrager patienten fra sygehusregiet til det kommunale regi – alle de aftaler, der skal være på plads, alle de ordninger, som skal fungere fra det øjeblik, patienten kommer hjem – sikres bedst i det offentlige regi, og derfor kan jeg under ingen omstændigheder godtage den måde, hr. Kørpe Christensen udlægger tingene på, nemlig at regeringen ikke drager tilstrækkelig omsorg for, at folk får den bedst tænkelige pleje. Det er netop fordi vi drager omsorg for det, at vi ikke kan støtte det forslag, der er kommet fra hr. Kørpe Christensen.

Jan Kørpe Christensen (FP):

Selv om jeg støtter forslaget, er forslaget altså ikke kommet fra mig, skal jeg lige oplyse; men at der skal stilles krav til plejen af de ældre, er vi da fuldstændig enige i, og det tror jeg heller ikke ministeren er usikker over for. Ministeren ved godt, at Fremskridtspartiet gør alt, hvad vi kan, for at netop de ældre kan få den bedst mulige pleje.

Jeg mener bare, at når jeg ser på forholdene i andre lande, der har udliciteret, kan jeg ikke se, at der er en dårligere pleje de steder, måske endda tværtimod. Derfor vil jeg gerne spørge ministeren, om der er eksempler fra udlandet – måske de nordiske lande – hvor det virkelig har vist sig, at de ældre bliver behandlet dårligere, når plejen er udliciteret. Jeg har ikke set nogen eksempler på dårligere behandling af de ældre, og derfor vil jeg i relation til det godt spørge, om ministeren ikke er enig i, at det kommunale selvstyre skal vi værne om, og hvis kommunerne er interesseret i udlicitering, skal de have lov til det. Der skal selvfølgelig være kontrol med, hvad der foregår, når der er udliciteret, for selvfølgelig skal de ældre have den optimale pleje.

Sundhedsministeren (Birte Weiss):

Jeg kan bekræfte, at regeringen helt bestemt står vagt om det kommunale selvstyre. Vi står også vagt om patienterne og de ældre – og det er specielt her, problemet er – som i disse år bliver udskrevet meget hurtigt fra sygehuse, ud fra den tankegang, at de fleste trods alt hellere vil være hjemme og så modtage den pleje, de efterfølgende har behov for. Derfor er der under ingen omstændigheder nogen modsætning mellem det, jeg siger, og det, der rent faktisk sker med hensyn til at sikre en ordentlig behandling af de patienter, som får den afsluttende del af deres behandling i deres eget hjem.

Vi har den holdning – som vi selvfølgelig bl.a. støtter på viden om, hvordan det foregår andre steder – at den helt nødvendige sammenhæng, som specielt for ældre mennesker er meget afgørende, sikres bedst i det offentlige regi. Der er ingen tvivl om, at det også betyder noget for patienten, at han eller hun er helt sikker på, at det er den samme røde tråd, der går igennem det, der foregår på sygehuset, og det, der foregår, når patienten kommer hjem, og derfor afviser vi forslaget.

Jan Kørpe Christensen (FP):

Jeg er fuldstændig enig i betragtningerne om den røde tråd og i, at patienterne skal have den optimale pleje; det tror jeg også er klart understreget.

Men jeg spurgte, om der var nogle grelle eksempler fra de steder, man har udliciteret i udlandet; om der er nogle grelle eksempler på, at det ikke er gået godt nok. Jeg må sige, at med hensyn til den offentlige sektor har det jo ikke altid vist sig, at den offentlige sektor har givet

den optimale pleje. Vi har desværre set mange eksempler på, at det ikke er tilfældet, så jeg tror faktisk, at hvis man satte visse grænser for, hvad der skal foregå, når der sker en udlisitering, kan man også få den optimale pleje.

Jeg forstår, at ministeren i dag er, som man plejer at sige, som beton, og det er der jo ikke noget at gøre ved. Men vi har jo før set, at ministeren og den nuværende regering har været imod udlisitering, og senere hen, når tiden var modnet, kunne det alligevel lade sig gøre. Det er jo godt at vide i forhandlingerne, at selv om det bliver klart afvist i dag, kan vi prøve igen om nogle år, måske under en ny regering.

Sundhedsministeren (Birte Weiss):

Jeg ser frem til, at hr. Køpke Christensen gennemfremsetter det forslag, som blev fremsat af nogle andre borgerlige partier, og som vi netop har afsluttet behandlingen af, for så kan vi fortsætte konversationen under behandlingen i næste samling.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2342

4) Til justitsministeren af:

Pia Kjærsgaard (DF):

»Bad ministeren i sin henvendelse til Dyreetisk Råd alene om en dyreetisk vurdering af de rituelle slagtninger, eller indgik der også et ønske om en vurdering ud fra andre hensyn, f.eks. det religiøse aspekt?«

Skriftlig begrundelse

Der henvises til Dyreetisk Råds rapport.

Pia Kjærsgaard (DF):

Efter en uendelig række spørgsmål har jeg nu stillet et mundtligt spørgsmål til justitsministeren om denne sag om rituelle slagtninger.

Jeg vil godt bede ministeren svare på, om ikke Det Dyreetiske Råd i realiteten har overskredet det, rådet er sat til, og som er beskrevet i § 25 i dyreværnsloven:

»Justitsministeren nedsætter et råd, der ud fra en etisk vurdering skal følge udviklingen inden for dyreværn. Rådet kan afgive udtalelser om spørgsmål inden for dyreværn. Rådet skal endvidere på ministerens begæring afgive udtalelse

om særlige spørgsmål vedrørende lovgivningen om dyreværn.«

Sådan står der, og jeg synes, Det Dyreetiske Råd i den grad har fortolket loven forkert og er kommet med udtalelser om noget, som Det Dyreetiske Råd slet ikke burde blande sig i, nemlig hensynet til religiøse mindretal.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg kan oplyse, at Justitsministeriet den 20. november 1996 skrev følgende til Det Dyreetiske Råd:

»Under henvisning til vedlagte kopier af beslutningsforslag B 54 og B 56 skal Justitsministeriet anmode om en udtalelse vedrørende rituelle slagtninger efter omstændighederne snarest muligt.«

Det Dyreetiske Råd fik også tilsendt lovforslag nr. L 93 straks efter, at Fremskridtspartiet havde fremsat det.

Herudover har Justitsministeriet ikke over for Det Dyreetiske Råd, der er et selvstændigt, rådgivende organ under Justitsministeriet, fremsat andre anmodninger eller bedt om, at særlige aspekter måtte blive inddraget i forbindelse med rådets overvejelser vedrørende rituelle slagtninger. Jeg har på det grundlag ikke noget at kritisere Det Dyreetiske Råd for.

Pia Kjærsgaard (DF):

Så bliver jeg nødt til at sige i den forbindelse, at Dansk Folkeparti fremsatte den 1. november 1996 beslutningsforslag nr. B 54 om forbud mod rituelle slagtninger uden bedøvelse, og på baggrund af de to nævnte forslag kom en rapport fra Det Dyreetiske Råd, hvor rådet skriver på side 9:

»Rituel slagtning uden bedøvelse på kvæg, som den praktiseres i dag, er ikke etisk acceptabel . . .«

Punktum burde der så have stået, og ikke spor mere.

Men så kommer rådet med alle mulige løsninger, og rådet skriver, at det er Dyreetisk Råds opfattelse, at hensynet til respekten for muslimer og jøders religiøse overbevisning er tilstrækkelig tungtvejende til, at man ikke uden videre kan afvise rituelle slagtninger uden bedøvelse. Det kan man jo slet ikke misforstå.

Jeg vil sige, at her tager Det Dyreetiske Råd ikke hensyn til dyrevelfærd. Rådet skriver helt klart, at det ikke er etisk acceptabelt, men alligevel kommer Det Dyreetiske Råd med et påbud – sådan vil jeg opfatte det, og sådan har ministe-

ren i hvert fald opfattet det – om, at man stadig skal tage hensyn til religiøse mindretal. Det er overordentlig kritisabelt efter min mening, og hvilke konsekvenser har ministeren tænkt sig at drage i den anledning?

Justitsministeren (Frank Jensen):
Ingen!

Pia Kjærsgaard (DF):

Så må jeg forstå det sådan, at ministeren – og det har jeg selvfølgelig også forstået af den efterfølgende debat – kan acceptere den udtalelse, der er kommet fra Det Dyreetiske Råd, og jeg vil godt spørge ministeren: Er der tale om et direkte påbud, en opfordring fra justitsministeren til Det Dyreetiske Råd – det behøver ikke ligefrem være skriftligt, det kan godt være på anden måde – om fortsat at tage mest hensyn til de religiøse mindretal og ikke dyrevelfærd? Det Dyreetiske Råd sætter jo hensynet til religiøse mindretal over dyrevelfærd, og det synes jeg er grotesk, må jeg sige.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Som det burde være fremgået af min besvarelse, er der alene tilgået Det Dyreetiske Råd en skriftlig henvendelse, hvor Justitsministeriet har udbedt sig Det Dyreetiske Råds holdning og anmodet om en udtalelse vedrørende rituelle slagtninger. Denne henvendelse var foranlediget af de to beslutningsforslag, B 54 og B 56, der blev fremsat i november sidste år, og selvsagt har hverken jeg eller ministeriet udtrykt os på anden vis over for Det Dyreetiske Råd. Vi censurerer ikke et uafhængigt råd, der er sat til at rådgive ministeriet. Det siger sig selv, at hverken ministeriet eller jeg selv gør det.

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg bliver nødt til at sige til ministeren, at efter den udtalelse vil jeg vove den påstand, at rådet ikke er uafhængigt. Det er jo justitsministerens råd, det er justitsministeren, der har nedsat rådet, og kan ministeren sige, om der er andre konkrete sager, hvor ministeren har bedt Det Dyreetiske Råd om en udtalelse, og hvor rådet ikke alene har taget hensyn til dyrenes velfærd?

Justitsministeren (Frank Jensen):

Det Dyreetiske Råd udtaler sig ud fra, hvad Det Dyreetiske Råd mener, og ikke ud fra, hvad jeg eller den siddende regering måtte mene.

Jeg går ud fra, at Det Dyreetiske Råd tager udgangspunkt i sine egne faglige opfattelser og sin egen vurdering af det etiske aspekt, og det er det, vi har Det Dyreetiske Råd til.

Jeg vil godt give nogle ekstra oplysninger til spørgeren. Jeg har indtil nu valgt at besvare så ordknap, som jeg har, fordi jeg mener, at vi har haft lejlighed til at diskutere denne sag for ganske nylig ved andenbehandlingen af lovforslaget fra Fremskridtspartiet. På det dyrevelfærds-mæssige område og dyreværnmæssige område har vi både Dyreværnsrådet, Det Dyreetiske Råd og Forsøgsdyrstilsynet, og for at der skal være nogen mening i tingene, udtaler Dyreværnsrådet sig alene sig om ren dyrevelfærd, mens Det Dyreetiske Råd udtaler sig bredere og ikke alene ud fra et etisk og samfundsmæssigt aspekt, men også ud fra et etisk og samfundsmæssigt aspekt. Det er jeg fuldt tilfreds med, og det er jeg glad for at et stort flertal i Folketinget er enig med regeringen i.

Pia Kjærsgaard (DF):

Ministeren svarede ikke på mit spørgsmål: Er der andre sager, hvor Det Dyreetiske Råd har taget hensyn til andet end dyrevelfærd, dyreetik og dyreværn, som rådet ifølge paragraffen i dyreværnsloven er nedsat til at tage sig af? Der står ingen steder i den paragraf, at Det Dyreetiske Råd også skal tage samfundsmæssige hensyn, ikke ét eneste sted.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Der er ikke noget hemmeligt, og alle Det Dyreetiske Råds udtalelser er offentligt tilgængelige. De sendes i øvrigt også til Folketinget, så fru Pia Kjærsgaard er velkommen til at læse dem igen. Jeg censurerer ikke Det Dyreetiske Råds udtalelser. De står for rådets egen regning, de er beregnet til rådgivning for ministeren og rådgivning til dem, der ønsker at lade sig rådgive, og der bliver ikke censureret i dem fra min side.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2348

5) Til undervisningsministeren af:

Frank Dahlgaard (KF):

»Hvad er forklaringen på, at ministeren sidste år på Danmarks vegne skrev under på en overenskomst mellem de fem nordiske lande, som straks efter sin ikrafttræden i år resulterer i en

ødelæggende invasion af norske studerende på bl.a. de danske medicinstudier?«

Skriftlig begrundelse

Overenskomsten mellem de fem nordiske lande om et fælles videregående uddannelsesmarked har været forhandlet længe. Samtidig har det været velkendt, at Norge – trods landets rigdom – har en aldeles utilstrækkelig uddannelseskapacitet på en række kostbare videregående uddannelser som f.eks. studierne til læge, tandlæge, psykolog, bedriftsøkonom, sygeplejerske, veterinæruddannelse, farmaceut og fysioterapeut. I forvejen studerer derfor rigtig mange nordmænd på disse studier i Danmark.

Med den nye nordiske overenskomst exploderer den norske søgning til de danske studier. Det kunne ministeren vel have forudset.

Frank Dahlgaard (KF):

Ministeren underskrev for mindre end 1 år siden på Danmarks vegne en nordisk overenskomst, som indebar, at der er et fælles uddannelsesmarked i de nordiske lande, for så vidt angår videregående uddannelser. Det har nu få måneder efter aftalens ikrafttrædelse resulteret i en massiv strøm af ansøgninger fra norske studerende, specielt medicinstuderende, tandlægestuderende, dyrlægestuderende og andre ansøgere til kostbare danske studier, og de pågældende optager pladserne for danske studerende. Hvordan har ministeren kunnet indgå en sådan aftale? Det kunne da ikke være fremmed for ministeren, at der ville komme et sådant pres.

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Da den nordiske overenskomst om udveksling af studerende på de videregående uddannelser blev undertegnet sidste år, skrev jeg ikke alene under; jeg var også en varm fortalere for den tankegang, der ligger bag international udveksling af studerende, og lad mig benytte lejligheden til at slå fast, at det er jeg stadig.

Det er min opfattelse, at international udveksling af studerende både er berigende og sundt. Mere end 3.000 danske studerende benytter sig hvert år af muligheden for at komme til udlandet i forbindelse med deres videregående uddannelse. Tallet er stigende, og jeg anser det for naturligt, at mulighederne for udveksling af studerende skal være så optimale som muligt også i Norden. Derfor var jeg også

indstillet på, at overenskomsten kunne betyde, at der blev optaget flere norske studerende, end de hidtidige kvoteordninger tillod. Det har imidlertid aldrig været intentionen med undertegningen af den nordiske overenskomst, at den skulle resultere i en decideret skævvridning af de nationale studieoptag, men en sådan skævvridning har der jo desværre været optræk til.

Med udgangspunkt i søgemønstret for 1997 har jeg kunnet konstatere, at norske ansøgere i alt for høj grad er interesserede i at gennemføre et antal udvalgte uddannelser i Danmark, som spørgeren også understreger. Denne markante ubalance er ikke acceptabel, og jeg er derfor i kontakt med min norske kollega for at finde en løsning på disse problemer inden for rammerne af overenskomsten. Disse kontakter er endnu ikke tilendebragt, men det er mit håb, at det er muligt at finde en afbalanceret løsning. Nogen, som spørgeren kalder det, ødelæggende invasion af norske studerende bliver der under ingen omstændigheder tale om.

Frank Dahlgaard (KF):

Før ministeren underskrev denne aftale, som jo er udtryk for et godt nordisk samarbejde, som også mit parti og jeg selv klart går ind for, er der vel foregået nogle forhandlinger, nogle drøftelser og nogle sonderinger – det må man da gå ud fra – så man vidste, hvad man gjorde.

Nu er aftalen altså trådt i kraft, og så siger ministeren, at den har resulteret i en sådan skævvridning, altså så mange ekstra tilstrømmende norske studerende herved, at det er for meget. Det begrænser mulighederne for, at vi selv kan uddanne f.eks. læger; aspektet heraf er, at vi kommer i en situation med lægemangel, og ministeren prøver nu at råde bod på det. Men var det ikke mere hensigtsmæssigt, om man havde ladet være med at indgå den aftale uden at have nogle klausuler på forhånd?

Derfor er det, jeg undrende må stille dette spørgsmål: Har man bare indgået aftalen i almindelig nordisk glæde og naivitet, eller hvad er der egentlig foregået?

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg kan oplyse – og jeg ved, at spørgeren også er bekendt med det – at ved tilslutningen til overenskomsten blev det også aftalt, at der kan indgås bilaterale aftaler. Det har helt klart været en forudsætning, at specielt forholdet mellem Norge og Danmark skulle tages op til særlig drøftel-

se, hvis det viste sig, at der blev en sådan skævvridning, som der tilsyneladende er udsigt til på nogle få udvalgte uddannelser, og netop derfor er jeg i kontakt med min norske kollega for at få afklaret spørgsmålet på en for begge lande tilfredsstillende måde. Jeg har stadig håb om, at det vil lykkes, og det må vise sig i løbet af de kommende dage.

Frank Dahlgård (KF):

Jeg må konstatere, at ministeren har placeret Danmark i en dum og pinlig situation. Én ting er, at et rigt land som Norge ikke har skaffet sig kapacitet nok til at uddanne sine egne læger, og det kan man så undre sig over med norske øjne og synes, det er pinligt; men en anden ting er altså, at de siger, at Danmark har været med på den aftale.

Den politiske rådgiver i Utdanningsdepartementet sagde i norsk fjernsyn den 5. maj: Ja, vi har fået en god aftale. Han kunne ikke skjule et smil, og så tilføjede han: Danmark har selv indgået den aftale. Men man indgår vel ikke en aftale for at revidere den nogle få måneder efter, medmindre man har gjort det i blinde og uden at undersøge sagen til bunds?

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Det må blive en gentagelse af mit svar: Det er en aftale, der gælder generelt mellem de nordiske lande og for alle videregående uddannelser, og aftalen fungerer stort set over hele feltet. Men lige præcis på nogle få udvalgte uddannelser er der et problem mellem Norge og Danmark, og derfor blev det bestemt, at hvis det problem opstod – det var kendt, at der kunne blive et problem – måtte de to lande i fællesskab drøfte en løsning på det. Det er præcis det, vi er i gang med, og jeg regner som sagt med, at der kan findes en løsning. Men hvis det ikke bliver tilfældet, må jeg tage de nødvendige konsekvenser.

Frank Dahlgård (KF):

Det er jo en sag, der interesserer overordentlig mange unge mennesker og deres forældre, bl.a. dem, der skal ind på og gerne vil ind på lægestudiet, men også sygeplejerskerne. Der er jo en sand norsk invasion i bl.a. de nordjyske amter, og i de norske fylker fastsætter man på egen hånd kvoter, selv om ministeren har sagt til de norske medier, at det er i strid med reglerne. Ministeren og hans ministerium har rodet Danmark ud i en situation, hvor man faktisk griner ad os i Norge.

Man indgår da ikke en aftale for at revidere den få måneder efter, så derfor vil jeg spørge ministeren: Vil ministeren sørge for, at sagen bliver bragt på plads med en eller anden form for kvoteordning i løbet af få uger? Eller vil ministeren benytte adgangen i overenskomsten til at opsigte den? Det skal altså ske inden udgangen af juni, altså inden 5 uger, for så er det med virkning fra udgangen af året, men til den tid har vi allerede den første bølge af norske medicinstuderende nede i Danmark. Hvilken løsning vil ministeren sigte på?

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg kan bekræfte, at det er min indstilling at finde en løsning på det opståede problem på de få områder, hvor der er et problem, og det vil ske i løbet af de kommende dage.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Bortfaldet spørgsmål

Spm. nr. S 2337

Anden næstformand (Henning Grove):

Spm. nr. S 2337, der er stillet til trafikministeren af fru Jette Gottlieb, er taget tilbage af spørgeren. Spørgsmålet, der hermed er bortfaldet, lød således:

Til trafikministeren (22/5 97) af:

Jette Gottlieb (EL):

»Vil ministeren benytte lejligheden, hvor det svenske kurvestyrede togsæt X-2000 er i Danmark i forbindelse med udstillingen på Amager, til at anmode SJ om muligheden for at afprøve toget på strækningen Fredericia-Århus-Ålborg i overensstemmelse med ministerens løfter om undersøgelse af alternative løsninger i forbindelse med projekteringsloven for Eriknauer-Horsens og Horsens-Skanderborg (L 205)?«

Man gik herefter til dagsordenens punkt 9, som var:

9) Tredje behandling af lovforslag nr. L 93: Forslag til lov om ændring af dyreværnsloven. (Forbud mod slagtning og aflivning af dyr uden bedøvelse).

Af Tom Behnke (FP) m.fl.

(Fremsat 28/11 96. Første behandling 15/1 97. Betænkning 13/5 97. Anden behandling 21/5 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Bent Hindrup Andersen (EL):

Jeg kunne høre på vej herop, at der var mange, der sagde »ih« og »nej«, men sådan er demokratiets veje jo. Det er sådan, at tingene tager tid. Jeg kunne høre, at det især var fra regeringspartierne pladser, kommentarerne kom, men lad os nu håbe, at de hører lidt efter alligevel.

Vi sagde under andenbehandlingen, at vi var til sinds at støtte Fremskridtspartiets forslag, og det fastholder vi. Vi vil stemme for Fremskridtspartiets forslag, og jeg vil egentlig gerne komme med en begrundelse, som jeg synes er krystalklar. Det er en resolution, som er vedtaget af Dyrenes Beskyttelse på deres repræsentantskabsmøde og i øvrigt vender sig mod Det Dyreetiske Råds udtalelse, og jeg vil læse den op som min begrundelse for at støtte forslaget:

»Foreningen kan således ikke tilslutte sig Det Dyreetiske Råds kompromis, som anbefaler, at kvæg skydes med boltpistol umiddelbart efter halssnittet, og som tillader, at små dyr slet ikke bedøves.

Vi håber, at politikerne vil stå fast på de udtalelser, de kom med umiddelbart efter tv-udsendelsen »Slagtet i Guds navn«, hvor der tilsyneladende var flertal for at forbyde alle former for slagtning uden forudgående bedøvelse. Det er ligeledes vores håb, at politikerne vil lægge megen vægt på udtalelserne fra såvel Den Danske Dyrlægeforening som Dyreværnsrådet, der er ens: slagtning af dyr uden forudgående bedøvelse er uacceptabel.

Da vi i Danmark i 1952 indførte loven om forudgående bedøvelse af alle slagtedy, var begrundelsen dengang, at dyrene blev udsat for lidelser, hvis en forudgående bedøvelse ikke

blev foretaget. Det er tvivlsomt, om man dengang støttede sig til videnskabelige undersøgelser, men man havde en klar spontan mening om, at dyr lider, hvis de bliver slagtet alene ved overskæring af halsens blodårer.

En sådan spontan mening har Dyrenes Beskyttelse også, og hvis forskellige videnskabelige resultater i dag skaber tvivl om, hvor meget og hvor længe dyrene lider, så skal denne tvivl komme dyrene til gode.

Derfor er der ingen tvivl hos Dyrenes Beskyttelse. Alle dyr, store som små, skal bedøves, inden de bliver slagtet!«

Jeg synes, det er en meget, meget klar udtalelse, og hvis man lægger mærke til det, nævnes rituel slagtning overhovedet ikke i udtalelsen. Den går krystalklart alene på selve slagteprocessen og slagtemetoden.

Det, jeg synes er bekymrende ved regeringens betækningsbidrag, er, at man væver sig ud i lange udredninger og betegnelser om rituel slagtning og derigennem faktisk bærer ved til det bål, som jeg i hvert fald gerne vil være med til at få fjernet, med alle de racistiske undertoner, der ligger i det. Regeringens eget betækningsbidrag og Det Dyreetiske Råds udtalelse bærer ved til det bål, og det er det, jeg synes er det store problem i denne debat: Vi står over for en situation, hvor vi vil have en dyreværnslov, der er generel uden indlagte ordninger om forskellige rituelle slagtninger. Det lægger ministerens betækningsbidrag op til, og det samme gør i øvrigt det næste forslag, som vi heller ikke kan støtte.

Fremskridtspartiets forslag går alene på ændring af dyreværnsloven uden at nævne ordet rituelle slagtninger. Vi kan slet, slet ikke støtte bemærkningerne til forslaget, men selve forslaget vi kan støtte med bl.a. den begrundelse, som er krystalklart udtrykt fra Foreningen til Dyrenes Beskyttelse i Danmark.

(Kort bemærkning).

Niels Jørgen Langkilde (KF):

Flere af de konservative folketingsmedlemmer – ja, vel nok alle – finder, at det er meget, meget vanskeligt at finde en rigtig løsning på denne sag.

Det blev ved de tidligere behandlinger efterlyst, hvad en række konservative medlemmer mente, og vi står over for et meget svært valg. Vi plejer altid at prioritere dyrevelfærd meget, meget højt, det er noget meget væsentligt for os. Vi skal behandle de dyr, der er i vores varetægt,